

m:
agazin

LJETO 2025 : BROJ 45 : IZDANJE ZA BiH : BESPLATAN PRIMJERAK

ZAŠTO JE VAŽNO DA NIKO
NE OSTANE VAN MREŽE

Digitalna inkluzija

m:tel

NAJBOLJA
mreža u BiH

NUDIMO VAM
Prva pametna
zgrada u Trebinju

U DOBROM DRUŠTVU
Podkast
"Razumna priča"

ZVIJEZDA PONUDE
Honor 400 i
Honor 400 Pro

DOPUNA

m:tel

NAJBOLJA
mreža u BiH

100 GB

+500 GB

35 KM

MNOGO NETA, ZA TURISTE IZ CIJELOG SVIJETA!

Kupi startnu Dopuna prepaid eSIM karticu m:tel-a i uživaj u 100 GB neta u m:tel mreži, a uz prvu dopunu dobijaš dodatnih 500 GB!

m:tel

imate prijatelje!

m:agazin

UVODNIK

Dobro došli i u ovo ljeto!
Najduži dani u godini su sada pred nama, vremena taman dovoljno da se odmaramo, putujemo, uživamo, povezujemo se.

Upravo o povezivanju, ali onom digitalnom, i to za sve, govori – tema broja ovog ljetnog izdanja m:agazina. Digitalna inkluzija više nije luksuz ili dodatna opcija – ona je osnovno ljudsko pravo. Kako izgleda društvo u kojem je svima omogućeno da budu dio digitalnog svijeta i šta možemo učiniti da to postane stvarnost?

Ljeto je i vrijeme za nove zvijezde m:tel ponude, pa ovoga puta izdvajamo HONOR 400 i HONOR 400 Pro, uređaje koji uz snažne performanse i moderan dizajn donose pravo osvježanje na tržištu.

Zavirili smo i u svijet budućnosti, koji se više ne može nazvati dalekim – tu su AI agenti koji komuniciraju, organizuju, predlažu i već mijenjaju način na koji radimo i živimo. A jedan korak dalje vodi nas priča o računarima koji koriste ćelije ljudskog mozga, što samo pokazuje da granica između nauka o čovjeku i tehnologije nikada nije bila tanja.

Kao i uvijek, i u ovom broju posebnu pažnju posvećujemo mladima – predstavljamo pobjednike Regionalnog App izazova, a tu je i priča o „Razumnoj priči“, podkastu udruženja „Nova generacija“, pokrenutom s ciljem da otvori važne teme iz ugla mladih, stručnjaka i onih koji žele bolje društvo.

Gdje god bili ovog ljeta, neka m:agazin bude vaša digitalna hladovina: mjesto za opuštanje, ali i razmišljanje, nove ideje i planove.

Ugodno ljeto vam želimo i hvala što se družite s nama iz broja u broj!

IMPRESUM

LJETO 2025.
BROJ 45
IZDANJE ZA BiH
BESPLATAN PRIMJERAK

IZDAVAČ: Mtel a.d. Banjaluka

ZA IZDAVAČA: generalni direktor
dr Jelena Trivan

m:agazin TIM: Ana Ponjević, Stefan Ličina,
Sandra Stanić, Tanja Jurić, Predrag Laketa,
Jelena Maksimović, Darko Bajić, Aleksandra
Šobić, Milica Kondić, Iva Đudurović,
Vlatka Repac

U OVOM BROJU ZA m:agazin PIŠU: Rajka
Glamočika, Iva Đudurović, Mirela H. Mustafić,
Darko Bajić, Jelena Maksimović, Danijela
Marinković Orlić, Sandra Stanić, Tanja Jurić,
Predrag Laketa, Stefan Ličina, Fazila Hodžić,
Ana Štrbac, Nada Al Mahmud Đurić, Jelena
Pralica

LEKTOR: Saša Ćetojević

DIZAJN: Andrea Bojanić / Aquarius

PRELOM I PRIPREMA:

Andrea Bojanić / Aquarius

KORICA: Sanda Arsenić Mirković / Aquarius

FOTOGRAFIJE: Shutterstock, Unsplash

ADRESA REDAKCIJE: Vuka Karadžića 2, 78 000
Banjaluka // TELEFON: 051/240-875, 240-250 //
FAX: 051/216-110 // E-MAIL: magazin@mtel.ba
// WEB: mtel.ba

SADRŽAJ

03 Uvod

Gdje god bili ovog
ljeta, neka m:agazin
bude vaša digitalna
hladovina: mjesto
za opuštanje, ali i
razmišljanje, nove ideje
i planove...

IMATE PRIJATELJE

06 Superstar videoteka

10 Prva pametna zgrada u Trebinju

12 Vodič za putovanja sa m:tel-om: parking, roming, 4G SIM i turistički paket

15 Strane za ekrane

19 Zvijezda ponude Honor 400 i Honor 400 Pro

22 Turist paket eSIM Turist

23 m:i

Šta vas čeka ovog ljeta

24 m:i

Praksa studenata FPN-a

25 Top 5 savjeta m:tel podrške:

Šta sve možete od kuće uz nekoliko klikova?

SUPERNOVA

28 Aktuelnosti iz Supernove

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

30 Dnevnik prijateljstva

SVIJET TEHNOLOGIJE

40 Tema broja

Digitalna inkluzija

43 Zero-trust sigurnosni modeli

46 Mladi na internetu:

Emojiji i skrivena značenja

48 AI agenti

50 Računar sa ćelijama ljudskog mozga

U DOBROM DRUŠTVU

52 „Razumna priča“

56 Talenti

Pobjednici regionalnog App izazova - Tim "Velocity", Gimnazija Banja Luka

59 Intervju mobilnim

Stonoteniski klub „Banja Luka“

PREPORUKE

62 Preporuke

64 Mini savjetnik

m:tel BIZ

LJETO JE ZABAVNIJE UZ DOBRU SERIJU – I SUPERSTAR VIDEOTEKU!

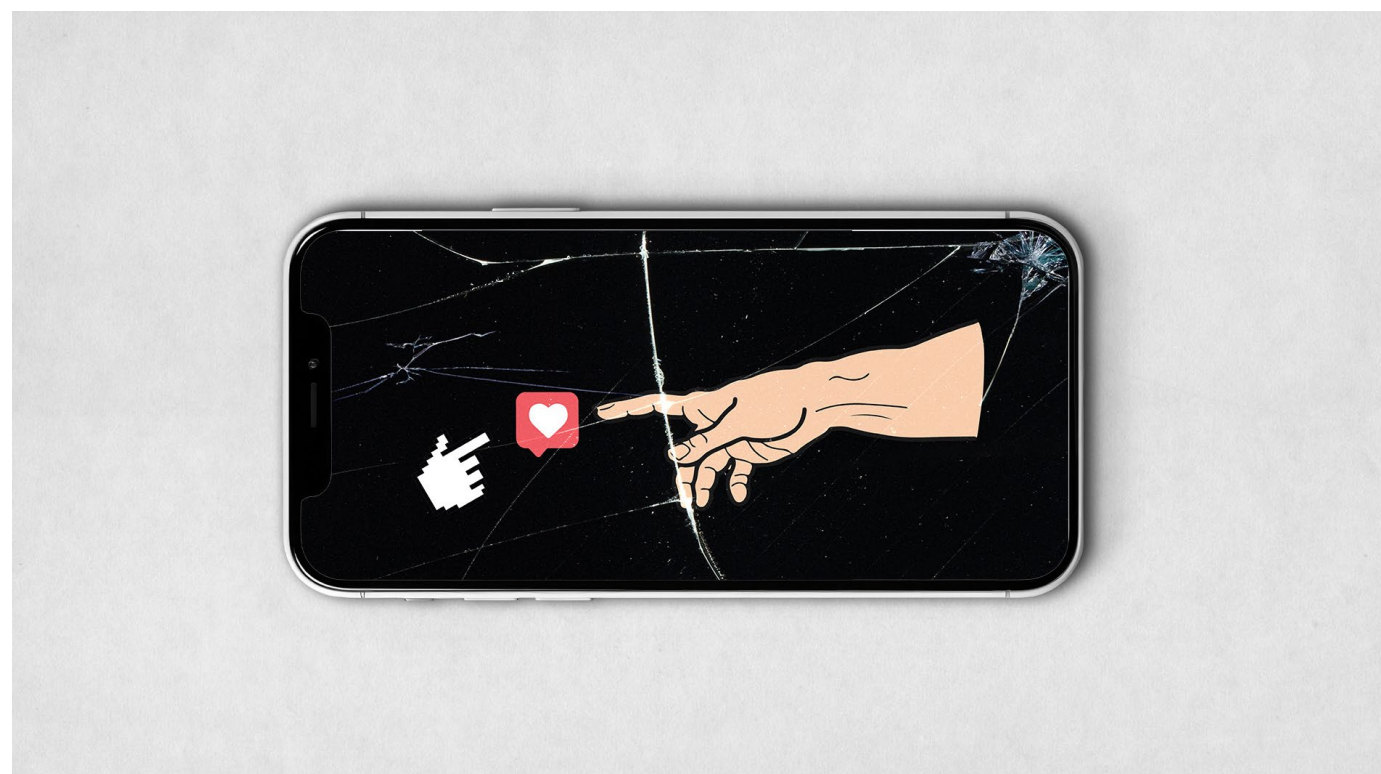
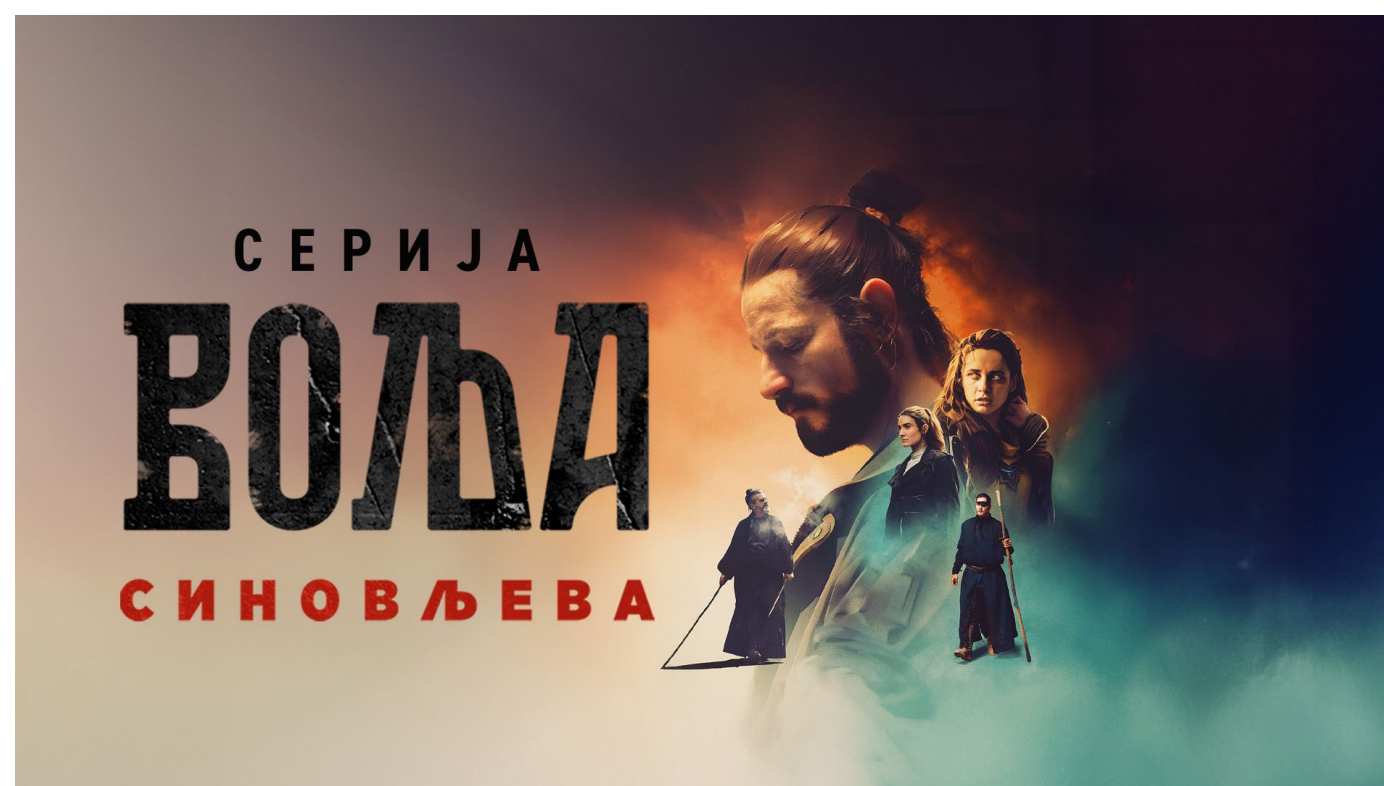
PIŠE:
IVA ĐUDUROVIĆ

Sunčani dani i tople večeri idealni su za opuštanje, a postoji li bolji saveznik za ljetni predah od omiljene serije? U Superstar videoteci čeka te bogata ponuda domaćih hitova koje možeš gledati kad god poželiš. Bilo da si za dozu drame, romantike ili humora, sve što ti treba za pravi serijski maraton nalazi se – na jednom mjestu.

Pripremi kokice, jer vrijeme je za neku od uzbudljivih serija:

„VOLJA SINOVLJEVA“ – radnja serije smještena je u svijet nakon velike katastrofe, gdje se male zajednice ljudi bore za opstanak i slobodu. Kroz osam epskih pjesama koje pripovijeda slijepi guslar, pratimo priču o hrabrom junaku koji se suprotstavlja gradskim bandama, izdaji i mračnim tajnama prošlosti. Serija spaja legende, borbe za moć i magiju, dok likovi prolaze kroz iskušenja, gubitke i pobjede. „Volja sinovljeva“ nije samo priča o sukobima, već i o nasljeđu, vjeri u bolje sutra i o tome kako se hrabrost prenosi s koljena na koljeno, otvarajući vrata novim legendama koje tek treba ispričati.

„STILIZOVANI“ – radnja serije prati život mladog influencersa koji je odrastao u domu za nezbrinutu djecu. Uz podršku upravnika i prijatelja, on kreće na put ka slavnoj i glamuroznoj influencerskoj karijeri. Međutim, ubrzo otkriva da uspjeh prate gubitak pravih prijatelja i usamljenost. Suočavanje sa rivalstvom, izdajama i teškom bolešću iz djetinjstva glavnog lika tjera na životne promjene. Ovo je dirljiva drama o usponima i padovima, snazi prijateljstva i ideji kako pronaći sebe u svijetu površnosti i lažnog glamura.

„ČUDNE LJUBAVI“ – romantična komedija smještena u topli ambijent novogodišnjih praznika, koja kroz niz dirljivih situacija prikazuje ljubavne zgrade i nezgode likova različitih generacija. Serija prati njihove emotivne veze i porodične odnose, donoseći osvježavajući pogled na teme poput sestrinskog rivalstva, nepredvidivosti zaljublivanja i pitanja šta zaista očekujemo od svojih najbližih. Kroz smijeh, nesporazume i emotivne padove, serija dokazuje kako ljubav može biti komična i nepredvidiva.

„KALUP“ – mini-serija zasnovana na istinitim događajima iz afere „Nestale bebe“, koja decenijama potresa Srbiju. Glavni protagonista neumorno traga za istinom na zahtjev roditelja, vjerujući da su im djeca nestala pod misterioznim okolnostima. Kroz njegovu istragu serija otkriva mračne i složene slojeve ove duboke drame, pokazujući koliko je istina ponekad teška, ali i neophodna. Ostvarenje koje je dobilo priznanje na konkursu Delegacije Evropske unije u Srbiji donosi potresnu i važnu priču sa izuzetnom društvenom porukom.

„IME NARODA“ – prati život i borbu uglednog advokata i člana ugarskog parlamenta, koji je doživotno posvećen pravima i nezavisnosti Srba u austrougarskoj Vojvodini. Serija prikazuje nasljeđe koje ostavlja kroz svoju kćerku – prvu ženu novinarku u Srbiji. Kroz pet epizoda, serija donosi bogatu i slojevitou priču o političkim borbama, ličnim žrtvama i društvenim izazovima koji i danas odjekuju u savremenom društvu.

Superstar videoteka donosi ti više od običnog bindžovanja, kroz likove u kojima se prepoznaješ, teme koje pokreću razgovore i trenutke koji će se prepričavati. U svojoj bogatoj ponudi domaće kinematografije, videoteka obiluje i popularnim naslovima poput „Crne svadbe“, „Tajkuna“, „Ubica mog oca“, „Švindlera“, „Državnog posla“ te drugim sadržajima.

Od 1. jula, besplatnu Superstar videoteku mogu aktivirati novi korisnici, kao i korisnici koji obnove postojeći ugovor m:tel TV paketa ili integrisanih usluga. Od trenutka aktivacije, videoteka je dostupna besplatno tokom 12 mjeseci, a nakon ovog perioda, usluga se može nastaviti koristiti po cijeni od 4,68 KM mjesečno.

Za više informacija pozovite besplatan broj 0800 50 000, a detaljno uputstvo za aktivaciju i deaktivaciju videoteka i dodatnih TV paketa pronađite [ovdje](#).

SUPERSTAR TV

ZA UDOBAN I SIGURAN ŽIVOT
USELI SE U PAMETNU ZGRADU!

m:tel

DOBRO DOŠLI U NOVU ERU STANOVANJA

TREBINJE DOBIJA SVOJU PRVU PAMETNU ZGRADU

PIŠE:
IVA ĐUDUROVIĆ

Zamislite da vaš stan automatski prilagodi željenu temperaturu, obavijesti vas o svakom pokretu na ulazu – i da sve to možete kontrolisati putem mobilnog telefona, bez obzira na to gdje se nalazite u datom trenutku. Zvuči vam kao scena iz filma?

Zahvaljujući savremenoj tehnologiji, pametni domovi više nisu dio filmske scene, već naša svakodnevnica. Bilo da ste na poslu, godišnjem odmoru ili u šetnji, sve u vašem stanu možete imati pod kontrolom – od grijanja i rasvjete do sigurnosnog sistema.

Ono što je posebno zanimljivo jeste da se ovaj moderni tehnološki projekat nalazi u Trebinju, gdje je u toku završetak izgradnje prve pametne zgrade. U okviru stambeno-poslovnog kompleksa „Harmonija“ i uz podršku m:tel Smart Building sistema, budući stanari doživjeće potpuno novu dimenziju svakodnevnog života.

Šta znači živjeti u pametnoj zgradi?

Pametna zgrada predstavlja koncept stanovanja koji objedinjuje tehnologiju, udobnost, bezbjednost i energetska efikasnost. Zahvaljujući m:tel Smart Home rješenjima, imate mogućnost da putem jednostavne mobilne aplikacije upravljate ključnim funkcijama svog doma:

- **Podesite grijanje dok se vraćate s posla**
- **Otvorite ulazna vrata gostima (čak i kada niste kod kuće)**
- **Pratite potrošnju električne energije u realnom vremenu**
- **Uživajte u većem osjećaju sigurnosti uz pametan nadzor i kontrolu pristupa**

Ova rješenja ne samo da donose više komfora, već omogućavaju i značajnu uštedu energije, a samim tim i novca. Vaš dom postaje efikasniji, funkcionalniji – i potpuno usklađen sa vašim načinom života.

Inovacija na domaćem tržištu

Investitor Intergaj, u saradnji sa kompanijom m:tel, spojio je kvalitetnu gradnju i savremenu tehnologiju u stambeno-poslovnom kompleksu „Harmonija“ u Trebinju.

Pametni stanovi u ovom kompleksu biće opremljeni centralnom jedinicom koja objedinjuje sve pametne uređaje u jedinstven sistem. m:tel Smart Building sistem uključuje pametnu utičnicu, senzor za vrata i prozore, detektor dima, detektor vode, AC kontroler i pametni interfon. Ovi uređaji stanarima omogućavaju bolju energetska efikasnost, unaprijeđenu bezbjednost, veću fleksibilnost i jednostavno upravljanje funkcijama doma putem mobilne aplikacije.

Ulaganjem u digitalnu infrastrukturu objekata, kompanija m:tel investitorima pruža konkurentsku prednost na tržištu, a korisnicima kvalitetniji i savremeniji životni prostor.

Ukoliko želite da unaprijedite svoju nekretninu m:tel Smart Building sistemom, sve informacije možete dobiti putem sajta mtel.ba ili mejla: poslovna.rjesenja@mtel.ba.

VODIČ ZA PUTOVANJA SA M:TEL-OM: PARKING, ROMING, 4G SIM I TURISTIČKI PAKET

PIŠE: RAJKA GLAMOČIKA

Ljeto je pred vratima, a putovanja su ponovo u punom jeku. Ako planirate da posjetite Srbiju ili Crnu Goru, uz m:tel usluge možete putovati opušteno, povezano i bez skrivenih troškova. Donosimo vam detaljan vodič za korisnike m:tel-a – s akcentom na ono što je važno na putu: plaćanje parkinga putem m:GO aplikacije, tarifne opcije, zamjena 3G SIM kartica za 4G/LTE SIM/eSIM karticu te m:tel turistički paket za goste i povratnike.

1. PARKING U SRBIJI I CRNOJ GORI – lako i jednostavno uz m:GO aplikaciju

Zaboravite na papirne karte, kovanice ili komplikovano slanje SMS-ova na različite brojeve u svakoj opštini. Ako ste m:tel korisnik, sada možete brzo i jednostavno platiti parking u Srbiji i Crnoj Gori putem m:GO aplikacije, dostupne za android i iOS uređaje.

Šta je m:GO aplikacija?

m:GO je mobilna aplikacija m:tel-a koja omogućava korisnicima da na jednom mjestu:

- Plaćaju parking u više gradova Srbije i Crne Gore
- Kupuju dopune, plaćaju račune i upravljaju svojim m:tel uslugama
- Pristupe digitalnim servisima i dodatnim pogodnostima
- Kupuju tarifne opcije

Kako funkcioniše plaćanje parkinga putem m:GO aplikacije?

1. Preuzmite aplikaciju m:GO iz Google Play ili App Store prodavnice.
2. Prijavite se sa svojim m:tel brojem.
3. Izaberite opciju „Parking“ iz glavnog menija.
4. Odaberite državu, a zatim i grad u kojem se nalazite (npr. Beograd, Novi Sad).

5. Unesite registarsku oznaku vozila i zonu parkiranja (crvena, žuta, plava – prema oznakama u gradu).
6. Potvrdite plaćanje – iznos će biti naplaćen sa vašeg m:tel pripejd kredita ili dodat na vaš mjesečni postpejd račun.
7. Aplikacija automatski prati trajanje – i šalje vam podsjetnik kad ističe plaćeni termin parkiranja, uz opciju produženja.

Zašto koristiti m:GO aplikaciju za parking?

- Jedna aplikacija za sve gradove
- Plaćanje direktno preko m:tel računa ili kredita
- Podsjetnici i obavještenja na vrijeme

m:GO trenutno podržava plaćanje parkinga u većini većih gradova Srbije i Crne Gore, među kojima su Beograd, Novi Sad, Niš, Nikšić, Podgorica, Tivat, Ulcinj i drugi.

2. ROMING TARIFNE OPCIJE – m:tel korisnici putuju bezbrižno

Ako putujete iz BiH u region Zapadnog Balkana, uz m:tel ne morate razmišljati o visokim troškovima. Zahvaljujući regionalnim tarifama i posebnim roming paketima, možete nastaviti da koristite svoj broj uz minimalne doplate ili čak po domaćim uslovima.

Roam Like at Home – Zajednički roming region (WB6)

Kao korisnik m:tel-a BiH, u zemljama Zapadnog Balkana uživate u povoljnim uslovima interneta sa uključenim količinama iz vašeg paketa. Bez straha od velikih troškova pri korištenju aplikacija, mapa i društvenih mreža.

Dodatni m:tel roming paketi za punu kontrolu – ako vam treba više mobilnog interneta, m:tel nudi brojne tarifne opcije, koje možete koristiti tokom rominga u zemljama Zapadnog Balkana. Ukoliko vam je potreban internet za ostale zemlje Evrope i svijeta, tu su posebne tarifne opcije za svaku zemlju u koju želite da putujete.

Aktivirajte tarifnu opciju prije prelaska granice putem m:GO ili Moj m:tel aplikacije.

3. ZAMIJENITE 3G ZA 4G SIM KARTICU – besplatno i bez promjene broja

Ako i dalje koristite staru 3G SIM karticu, sada je idealno vrijeme da je zamijenite novom 4G/LTE SIM karticom, potpuno besplatno u svim m:tel poslovnicama.

Zašto preći na 4G SIM?

- Znatno brži mobilni internet
- Bolja pokrivenost i stabilnija veza
- VoLTE pozivi visoke definicije
- Priprema za prelazak na 5G tehnologiju

Kako obaviti zamjenu?

- Posjetite najbliži m:tel prodajni centar
- Ponesite lični dokument
- Zamjena traje svega nekoliko minuta
- Vaš broj, kontakti i podaci ostaju nepromijenjeni

m:tel 4G mreža pokriva gotovo 100% urbanih područja u BiH, kao i granične prelaze i putne koridore ka Srbiji i Crnoj Gori.

4. TURISTIČKI PAKET – m:tel SIM za goste i putnike

Dolazite iz inostranstva ili želite jednostavno rješenje za kratki boravak u BiH? m:tel turistički paket je najbolji izbor za vas, vaše prijatelje iz dijaspe ili strane posjetioce.

Šta uključuje turistički paket?

Dopuna: Start 100 GB paket sa eSIM-om dolazi sa 100 GB mobilnog interneta u m:tel mreži, kao i dodatnim bonusom od 500 GB ukoliko u periodu od 30 dana od dana aktivacije broja korisnik izvrši dopunu računa u iznosu od minimalno 2 KM. Prilikom aktivacije eSIM broja korisnik će dobiti obavještenje putem SMS-a o načinu ostvarivanja dodatnog bonusa. Bonusi mobilnog interneta mogu se koristiti u m:tel mreži BiH. Bez ugovorene obaveze, puna kontrola troškova.

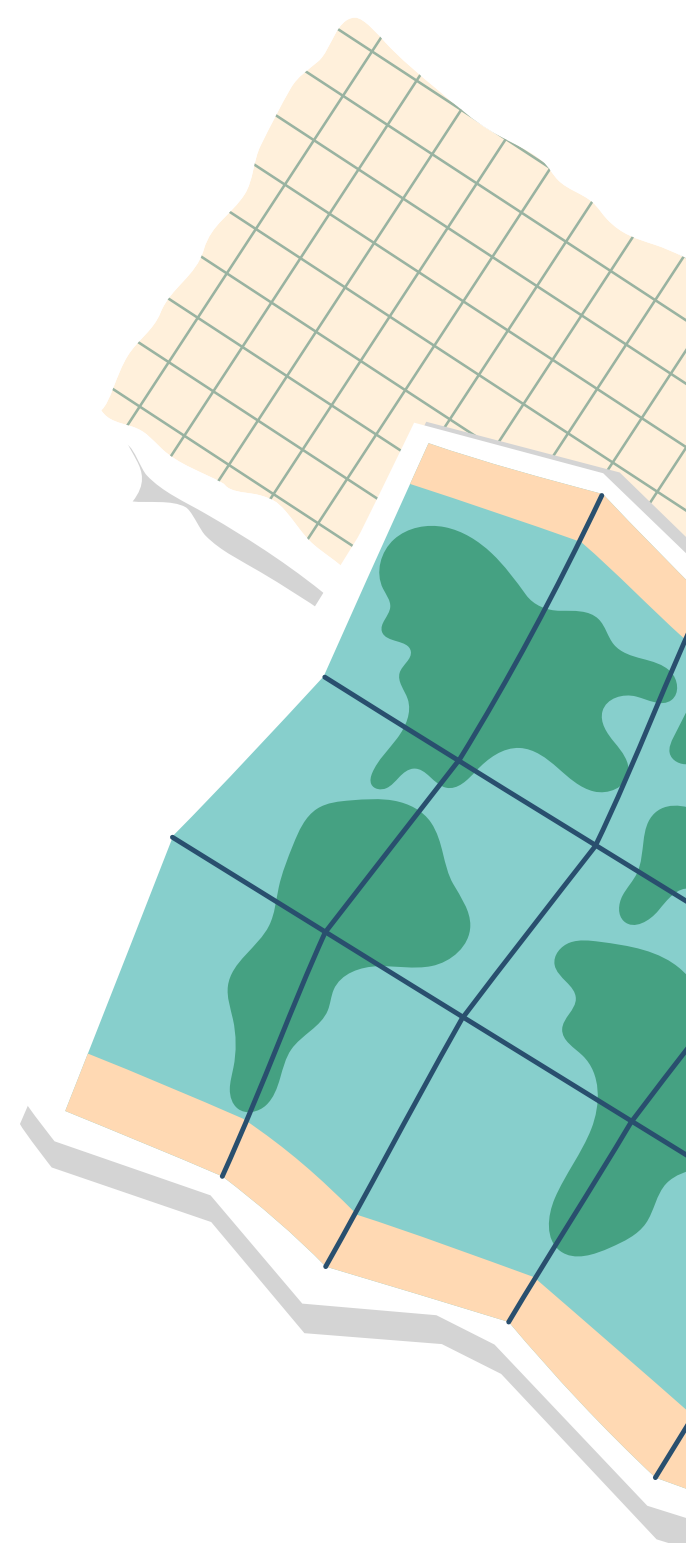
Gdje kupiti?

- m:tel poslovnice širom BiH
- Aerodromi, autobuske i željezničke stanice
- Trafike, marketi i benzinske pumpe
- Kao i putem m:tel veb-sajta (eSIM profil)

Paket je aktivan odmah, a dopune se vrše lako putem m:tel bonova, m:GO ili Moj m:tel aplikacije.

m:tel – vaš partner na putovanju – putovanja su mnogo prijatnija kada znate da ste povezani, sigurni i bez skrivenih troškova. Bilo da je riječ o plaćanju parkinga putem m:GO aplikacije, korištenju povoljnih roming tarifa, modernizaciji SIM kartice ili privremenoj m:tel vezi kroz turistički paket, sve vam je dostupno jednostavno i u nekoliko klikova.

m:tel je uz vas – na putu, na odmoru i kad ste daleko od kuće.

MODERNIZUJTE SVOJ DOM NOVIM UREĐAJIMA IZ M:TEL PONUDE

MODERAN DOM PODRAZUMIJEVA MODERNE UREĐAJE U NJEMU!
NEKA BUDU VAŠI PO POVOLJNIM USLOVIMA KUPOVINE!

PIŠE: SANDRA STANIĆ

Uređaji koje koristimo u našim domovima su, u skladu s vremenom u kojem živimo, opremljeni novim tehnologijama, te olakšavaju i modernizuju naš svakodnevni život. m:tel vam u svojoj ponudi obezbjeđuje i bijelu tehniku, poput veš-mašina, frižidera, klima-uređaja, robotskih i štapnih usisivača... Postanite njihov vlasnik bez početnih velikih troškova.

Uz m:tel pakete, sada imate mogućnost da kupite visokokvalitetnu bijelu tehniku po povoljnim uslovima – bez kamata i na rate, sa rokom otplate do 24 mjeseca.

Izaberite idealan uređaj koji odgovara vašem prostoru, jer vam nudimo modele različitih dimenzija i kapaciteta, kako za manje stanove, tako i za prostrane domove.

Pred vruću ljetnu sezonu razmislite o klima-uređaju s Wi-Fi funkcijom za hlađenje, koji će vas zimi i grijati, energetski efikasnim frižiderima, kao i veš-mašinama s opcijom sušenja. Važno je naglasiti da svi uređaji dolaze sa garancijom, a instalaciju klima-uređaja vrši ovlašteni servis, kako bi garancija bila validna i kako bi uređaj radio maksimalno efikasno.

Posjetite zvanični veb-sajt kompanije m:tel, gdje ćete, pored ponude bijele tehnike, naći i mnoštvo drugih uređaja koji život čine ljepšim i lakšim, poput prečišćivača, ovlaživača vazduha te malih kućnih aparata, kao što su friteze, kafe-aparati... Uživajte u naprednim uređajima koji štede vrijeme i energiju.

Ljeto je prijatnije uz serije i filmove
na m:tel IPTV-ju

STRANE ZA EKRANE

PRIPREMILI: MIRELA H. MUSTAFIĆ I PREDRAG LAKETA

Foto: HBO

„Miki 17“, HBO

Od „Oskarom“ nagrađenog scenariste i režisera Bong Džun Hoa i zasnovano na romanu „Miki 7“ iz 2022. autora Edvarda Eštona, dolazi novo revolucionarno filmsko iskustvo sa Robertom Patinsonom u glavnoj ulozi! Slučajni heroj Miki Barns našao se u vanrednoj situaciji kada je poslodavac, koji zahtijeva ultimativnu predanost poslu... zatražio od njega da umre, više puta, kako bi živio. Film prati radnika Mikija, čiji posao je odlazak na opasne misije, i kad jedna njegova varijanta umre, gotovo odmah je dostupan njegov replikant koji ima većinu sjećanja svog prethodnika. Film je premijerno prikazan 15. februara 2025. na Berlinskom filmskom festivalu, dok je u američkim bioskopima objavljen 7. marta iste godine, odnosno dan ranije u Srbiji. Naišao je na pozitivne recenzije kritičara.

Foto: HBO 2

„Američki gangster“ HBO 2

U Americi, sedamdesetih godina 20. vijeka, posvećeni detektiv Riči Roberts (Rasel Krou) trudi se da sruši carstvo droge Frenka Lukasa (Denzel Vašington), glavnog dilera heroina sa Menhetna, koji uvozi drogu iz države na Dalekom istoku. Niko nije primjećivao Frenka Lukasa,

tihog vozača jednog od vodećih crnačkih šefova podzemlja. Ali kad njegov šef iznenada umre, Frenk iskoristi prazno mjesto u strukturi moći kako bi sagradio vlastito carstvo i stvorio svoju viziju američkog sna. Domišljatošću i strogom poslovnom etikom dolazi na vrh tržišta droge u siromašnom dijelu grada tako što je ulice preplavio čistijim i jeftinijim proizvodom. Lukas uspijeva nadigrati sve vodeće kriminalne sindikate i postaje ne samo jedan od glavnih gradskih kriminalaca, nego se i okružuje pravim zvijezdama.

Foto: Pink Thriller

„Neprilagođeni“, Pink Thriller

Ričard Pis je lopov, prilično jednostavan i neposredan. Iako je ponosan na to što krade samo od onih koji imaju osiguranje, jer im ne nanosi štetu direktno, u životu je ipak pogriješio. Žena ga je ostavila, kćerka mu se zamjerila, a uprkos svemu tome, gotovo uvijek bude uhvaćen. Nakon bijega iz zatvora i jurnjave za automobilima ulicama Los Anđelesa, Pis privlači pažnju Misfitsa – moderne verzije bande Robina Huda. Nude mu priliku da pobjegne FBI–ju pod uslovom da im se pridruži u najvećoj pljački koju je svijet ikada vidio, a koja će uključivati pojavu terorističke organizacije, lažne identitete, pranje novca, eksploziv... Ko su Misfitsi, šta namjeravaju sa svim zlatom koje ukradu i da li je Pis samo mamac ili ravnopravni novi član?

Foto: FilmBox Stars

„Tajna operacija“, FilmBox Stars

Britanski tajni agent Evan na tragu je terorističke ćelije iz Londona, posvećene borbi protiv zapadnog svijeta. Evanov cilj je uloviti anonimnog islamskog radikala Aša, kojeg je teško prepoznati i privesti, jer niko ne zna kako izgleda. I dok se službe nacionalne bezbjednosti trkaju s vremenom kako bi pronašle teroriste, Evanu je sasvim jasno da će, ukoliko ne zaustavi radikala, posljedice za zapadnu civilizaciju biti dalekosežne i nemjerljive.

PICKBOX NOW

Foto: Pickbox NOW

Serija „Močvara“ Pickbox NOW

Ova mračna i atmosferična drama, prvobitno nazvana „Crá“ (što na irskom znači „patnja“), snimljena je pretežno na irskom galskom jeziku, čime dodatno pojačava autentičnost i dubinu priče smještene u zabačenim predjelima sjeverozapadne Irske. Radnja počinje kada Konal O'Sullivan, tokom rutinske patrole, u tresetištu pronalazi tijelo svoje majke Sabine, koja je nestala prije 15 godina. Iako mu zbog lične povezanosti sa žrtvom nije dozvoljeno da učestvuje u zvaničnoj istrazi, Konal odlučuje da ne stoji po strani. U istrazi mu se pridružuje Kiara-Kejt, lokalna novinarka koja započinje podkast o istinitim zločinima, fokusiran upravo na ovaj slučaj. Njihova potraga za istinom vodi ih kroz složeni mozaik porodičnih tajni, prećutanih sukoba i nepisanih pravila zajednice koja živi po sopstvenim zakonima. Serija vješto kombinuje klasične elemente misterije sa savremenim narativnim formama, a posebno je hvaljena zbog svoje vizuelne estetike, snažnih glumačkih ostvarenja i dubljeg uvida u psihologiju ljudi suočenih sa prošlošću koju su pokušali da zaborave. Močvara nije samo priča o ubistvu, već i o gubitku, ćutanju, potrebi za

pravdom i posljedicama istine. Prikaz ruralne Irske, kroz jezik, prirodu i društvene odnose, dodatno doprinosi autentičnosti i emocionalnom intenzitetu serije. Kritika ju je već svrstala među najupečatljivije televizijske naslove godine, a za gledaoce koji vole spore, duboko promišljene drame sa jakom atmosferom i snažnim likovima, „Boglands“ predstavlja obavezno štivo.

Foto: Pickbox NOW

Foto: Pickbox NOW

„Svjetlo nade“ Pickbox NOW

„Svjetlo nade“ je snažna kriminalistička drama smještena u izmišljeni velški grad Llanemlyn. Serija prati novinarku Cat Donato, koja se vraća u svoj rodni kraj kako bi istražila 18 godina star nestanak svoje prijateljice iz djetinjstva Ele Roberts. Lokalni baštovan Džo Pričard ranije je priznao da je ubio Elu, ali nikada nije otkrio gdje se nalazi njeno tijelo. Po njegovom izlasku iz zatvora, Cat kreće u potragu za istinom, što budi stare rane i razotkriva dugo skrivane tajne u zajednici. Elin majka i dalje je progonjena ćerkinim nestankom i očajnički traži zatvaranje tog bolnog poglavlja svog života. Kako Cat sve dublje ulazi u istragu, suočava se sa složenostima tuge, sjećanja i neuhvatljive prirode istine. Serija vješto prepliće prošlost i sadašnjost, istražujući kako neriješene traume utiču na pojedince i zajednice.

„Neočekivani krivci“ Pickbox NOW

Radnja ove serije smještena je u luksuzne četvrti Sidneja, gdje naizgled savršeni životi bogatih žitelja počinju da se raspadaju nakon misteriozne krađe ogrlice vrijedne nekoliko miliona dolara, tokom raskošne proslave rođendana blizanaca uspješne filipinske preduzetnice Roksan Voters. Policijska istraga koja slijedi otkriva duboke pukotine ispod površine svijeta glamura, privilegija i samoprezentacije. U središtu priče nalaze se tri snažne žene iz različitih društvenih slojeva: Roksan, odlučna da zaštititi ono što je izgradila; Sara Bizli, naizgled savršena domaćica čiji život počinje da se ruši; i Evi de la Rosa, iskusna filipinska dadilja, koja je stub svoje zajednice. Dok se istraga razvija, klasne razlike i predrasude koje ih razdvajaju ustupaju mjesto neobičnom savezništvu i međusobnoj solidarnosti. Kroz dinamičnu naraciju i duhovito vođene dijaloge, serija razotkriva kompleksne odnose moći, lojalnosti i ženskog prijateljstva. Umjesto da samo prati istragu jedne pljačke, ova serija nudi duboko promišljanje o društvenim nejednakostima, imigrantskom iskustvu i borbi za pravdu unutar sistema koji rijetko funkcioniše u korist onih koji su na marginama.

ZVIJEZDA PONUDE

**NARUČITE MEĐU PRVIMA U M:TEL-U:
HONOR 400 I HONOR 400 PRO SA
SJAJNIM POKLONIMA!**

NOVA GENERACIJA AI FOTOGRAFIJE JE STIGLA!

PIŠE:
DARKO BAJIĆ

Otkrijte AI fotografiju kao nikad do sada uz novu **HONOR 400** seriju, koja je na savršen način spojila vrhunske performanse i moderni dizajn koji osvaja na prvi pogled.

Na ekranima telefona HONOR 400 serije stiže budućnost mobilne fotografije, sa fantastičnim kamerama za profesionalne snimke bilo kada i bilo gdje, uz novu generaciju AI podrške i tehnologije.

Revolucionarna tehnologija sada je u vašim rukama, jer su oba modela opremljena fantastičnom glavnom kamerom od **200 MP**, AI funkcijama i prednjom kamerom od **50 MP** za selfije kakve do sada niste imali.

HONOR 400 serija nudi narednu generaciju AI fotografije, funkcija **AI Image to Video** pretvara statične slike u kratke video-zapise, a funkcija **AI Erase Passer-by** uklanja neželjene objekte sa fotografija. Sa naprednim **AI Blur Calculation** i **AI Intent Recognition** opcijama, svaki portret izgleda kao sa naslovne stranice magazina, dok novi AI Power Film Simulation režim daje vašim fotografijama filmski efekat.

Telefoni **HONOR 400** serije inteligentno analiziraju svjetlo i kompoziciju, stvarajući scenu koja savršeno odražava vaš stil. Sa 50 MP portretnom kamerom i naprednim AI algoritmom, vaši selfiji dobijaju novu dimenziju jasnoće i boje – spremni za Instagram u svakom trenutku.

Dizajn osnovnog **HONOR 400** modela ogleda se u ravnim površinama prednje i zadnje strane, kao i izraženim ivicama za moderan kompaktan izgled, dok HONOR 400 Pro verzija dolazi sa zakrivljenim ekranom i glatkim okvirom koji pruža sofisticiran i ugodan osjećaj pri svakom dodiru.

HONOR 400

Kao osnovni model iz ove serije, [HONOR 400](#) je idealan za ljubitelje kvalitetne fotografije koji traže uređaj sa snažnim kamerama po pristupačnoj cijeni.

Njegov snažan potencijal čini **Snapdragon 7 Gen 3 mobilna platforma**, u kombinaciji sa **Turbo X Game Engine** tehnologijom i čak **12 GB RAM-a**, što vam omogućava izuzetno brzo i fluidno korisničko iskustvo. Bilo da je riječ o igranju popularnih igara u visokom kvalitetu, korištenju više aplikacija istovremeno ili snimanju visokokvalitetnih video-sadržaja – **HONOR 400** to radi bez zastoja, a **512 GB interne memorije** nudi više nego dovoljno prostora za sve fotografije, video-zapise i aplikacije.

HONOR 400 PRO

Kao jedan od najboljih telefona iz srednje klase, [HONOR 400 Pro](#) donosi napredne tehnologije i funkcionalnosti koje se obično nalaze kod znatno skupljih premium modela. U odnosu na osnovni model, donosi još više snage i mogućnosti, kao i bolju otpornost na vodu i prašinu.

HONOR 400 Pro pokreće snažniji **Snapdragon 8s Gen 3 čipset** za fantastičnu brzinu i performanse čak i pri najzahtjevnijem multitaskingu i gejmingu. Sistem kamera ima i **dodatnu 50 MP telefoto kameru**, koja omogućava **3x optički** i do **50x digitalni zum**, hvatajući oštre i detaljne kadrove čak i sa velike udaljenosti.

Za potpuni vizuelni doživljaj, tu je **HDR Vivid Full-chain AMOLED ekran** za bogat spektar boja, duboke kontraste i kristalnu jasnoću, koji svaki trenutak gledanja pretvaraju u pravo vizuelno zadovoljstvo.

Bez obzira na to da li je u pitanju osnovni ili Pro model, **HONOR 400** serija dizajnirana je da odgovori na sve vaše potrebe i ponudi vam savršen balans snage, izdržljivosti, cijene i inovacije.

I to nije sve!

Do 25. juna ove godine rezervišite [HONOR 400](#) ili [HONOR 400 Pro](#) u m:tel ponudi i na poklon ćete dobiti Honor Care+ godišnju garanciju na ekran, poklon punjače i bežične slušalice.

Uživajte u stilu, naručite modele iz [HONOR 400](#) serije i svaki svoj trenutak pretvorite u umjetnost! Birajte stil, snagu i tehnologiju te obezbijedite na vrijeme svoj novi telefon sa vrijednim poklonima!

Za više informacija posjetite www.mtel.ba ili pozovite na 0800 50 000.

KUPI TURIST eSIM ONLINE

100 GB

+500 GB

35 KM

ZA SAVRŠENU KOMUNIKACIJU TOKOM BORAVKA U BIH

U SAMO NEKOLIKO KLIKOVA OBEZBIJEDI OPUŠTENU KOMUNIKACIJU TOKOM LJETA
U BIH – UŽIVAJ U 100 GB INTERNETA I DODATNIH 500 GB UZ PRVU DOPUNU

PIŠE:

JELENA MAKSIMOVIĆ

Ako ljeto planiraš da provedeš u BiH, odaberi m:tel turist eSIM paket po cijeni od 35 KM i uživaj u idealnoj količini mobilnog interneta više nego dovoljnog za sve tvoje onlajn potrebe.

Paket [turisteSIM](#) kupi onlajn, a nakon izvršenog plaćanja, na tvoj mejl stići će uputstvo i QR kod s jedinstvenim eSIM brojem, koji ćeš aktivirati jednostavnim skeniranjem koda i pozivom na broj 444. eSIM ti omogućava korištenje više brojeva na istom uređaju, bez potrebe za fizičkim mijenjanjem SIM kartica. Na taj način na jednom telefonu imaćeš svoj broj, ali i lokalni broj mreže koju trenutno koristiš na putovanju.

100 GB koje dobijaš odmah možeš da koristiš sedam dana, a ukoliko planiraš da produžiš boravak, svoj eSIM priprejd račun možeš da dopuniš bilo kojim iznosom, a mi ćemo ti pokloniti još 500 GB koji vrijede deset dana.

Ne čekaj, kupi svoj turist eSIM putem www.mtel.ba, spakuj kofere, a mi ti želimo dobrodošlicu uz bezbrižnu komunikaciju u najboljoj mreži u BiH!

Za dodatne informacije pozovi nas na 066 10 10 10.

LJETO UZ M:TEL – MUZIKA, SPORT I KULTURA KOJI INSPIRIŠU

PIŠU:
FAZILA HODŽIĆ I ANA ŠTRBAC,
STUDENTKINJE FAKULTETA
POLITIČKIH NAUKA

Šta nas čeka ovog ljeta!

I ovog ljeta m:tel nastavlja svoju tradiciju prijateljstva sa najvažnijim regionalnim događajima iz oblasti kulture, muzike i sporta. U duhu dobre energije i zajedništva najavljujemo nezaboravne festivale, takmičenja i koncerte koji nas očekuju u mjesecima pred nama.

JUNI

FEJS FEST JAHORINA (26–29. juna)

Festival edukacije, javnog govora i scenskog nastupa – FEJS i ove godine okuplja talentovane mlade govornike, izvođače i umjetnike iz regiona. Jahorina će krajem juna biti centar kreativnosti.

KONCERT BORISA REŽAKA (27. juna)

Jedan od najtalentovanijih i najvoljenijih kantautora na našoj muzičkoj sceni vraća se na mjesto gdje je sve počelo – tvrđavu Kastel u Banjaluci! Ne propustite da budete dio jedne posebne noći – noći muzike i emocija.

JULI

GODIŠNJI KONCERT KUD „VESELIN MASLEŠA“ (4–5. jula)

Tradicionalni godišnji koncert jednog od najpoznatijih kulturno-umjetničkih društava u BiH donosi bogat folklorni program i očuvanje narodnih običaja.

„OK FEST“ (18–20. jula)

„OK fest“ na Tjentištu ponovo će biti mjesto susreta ljubitelja dobre muzike, prirode i avanture. Program festivala donosi koncerte najpoznatijih regionalnih bendova, projekcije, radionice i planinarske pohode.

JAHORINA ULTRA TRAIL (26–27. jula)

Najizazovnija trka planinskog trčanja u BiH okuplja profesionalce i rekreativce iz cijelog svijeta. Jahorinske staze postaće poprište borbe sa prirodom i sopstvenim granicama.

AVGUST

„FRESH WAVE“ FESTIVAL (7–9. avgusta)

Tvrđava Kastel u avgustu postaje centar elektronske muzike. „Fresh Wave“ okuplja vodeća imena svjetske i domaće DJ scene, očekuje nas festivalski spektakl za pamćenje!

„MTB BIKE“ JAHORINA (9. avgusta)

Adrenalinska vožnja jahorinskim padinama okuplja bicikliste svih generacija. MTB događaj nudi brojne biciklističke staze, prirodne izazove i druženje uz ljubav prema sportu.

Širimo dobru energiju i jačamo zajedništvo.

Imate prijatelje!

PRVI KORACI U STRUCI:

STUDENTKINJE FAKULTETA POLITIČKIH
NAUKA BANJALUKA NA PRAKSI U M:TEL-U

PIŠE:
STEFAN LIČINA

Studentkinje četvrte godine Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Banjaluci Fazila Hodžić i Ana Štrbac uspješno su završile dvosedmičnu stručnu praksu u kompaniji m:tel.

Tokom boravka u m:tel-u, studentkinje su bile angažovane u okviru Službe za odnose s javnošću, gdje su imale priliku da se upoznaju s procesima planiranja i realizacije komunikacijskih aktivnosti jedne telekomunikacione kompanije. Učestvovala su u pripremi sadržaja za medije, osmišljavanju promotivnih aktivnosti, kao i u svakodnevnim zadacima koji su vezani za odnose s javnošću, internu i eksternu komunikaciju.

Mentor studentkinjama bio je Stefan Ličina, šef Službe za odnose s javnošću, koji je istakao važnost praktičnog iskustva za buduće komunikologe: „Ponosni smo što studentkinjama možemo pružiti prostor za učenje i

razvoj u realnom poslovnom okruženju. Fazila i Ana pokazale su visok nivo profesionalnosti, radoznalosti i kreativnosti, zato sam siguran da će im iskustvo iz m:tel-a biti značajan korak ka uspješnoj karijeri u oblasti odnosa s javnošću.“

Kompanija m:tel kontinuirano pruža podršku obrazovanju i mladima te nastavlja da gradi mostove između akademske zajednice i poslovnog svijeta kroz stručne prakse i saradnju s visokoškolskim ustanovama.

TOP 5 SAVJETA M:TEL PODRŠKE:

ŠTA SVE MOŽETE OD KUĆE UZ NEKOLIKO KLIKOVA?

PIŠE: RAJKA GLAMOČIKA

U doba kada se brzina, komfor i sigurnost sve više cijene, mnogi korisnici žele izbjeći gužve, čekanja i lične kontakte kada to nije neophodno. Izdvojili smo najčešća pitanja koja postavljate m:tel tehničkoj podršci u vezi sa upravljanjem uslugama iz udobnosti vašeg doma.

1. DA LI JE MOGUĆE PRIMATI M:TEL RAČUNE PUTEM MEJLA?

Apsolutno! Usluga „Račun na mail“ omogućava da vaši računi redovno stižu direktno na vašu mejl adresu. Osim što je praktično i štedi papir, na ovaj način nikada nećete izgubiti svoj račun, jer su vam svi računi dostupni na jednom mjestu.

2. KAKO MOGU PLATITI SVOJ M:TEL RAČUN BEZ ODLASKA NA ŠALTER?

Jednostavno – putem interneta! Na našem sajtu možete izvršiti onlajn plaćanje za sve vrste usluga (mobilna, fiksna, integrisana). Unesite podatke sa računa i kartice i odmah ćete dobiti potvrdu putem mejla. I što je najbolje – nema dodatnih naknada!

3. ŠTA AKO ZABORAVIM DA PLATIM RAČUN I USLUGA MI SE ISKLJUČI?

Bez brige! Uslugu možete ponovo aktivirati jednim pozivom na naš broj 0800 50 000. Birate opciju „Uključenje na riječ“ i za nekoliko minuta vaš priključak će biti opet aktivan.

4. MOGU LI POTPISATI UGOVOR ILI NARUČITI UREĐAJ BEZ ODLASKA U POSLOVNICU?

Naravno! Zahvaljujući m:tel Ekspres servisu, sve što vam treba – od ugovora do uređaja poput telefona ili televizora – može vam stići direktno na kućnu adresu. Ugovor potpisujete iz udobnosti svog doma.

5. KAKO JOŠ MOGU UPRAVLJATI SVOJIM USLUGAMA KOD KUĆE?

Najbrži i najefikasniji način za samostalno upravljanje m:tel uslugama je putem onlajn servisa **Moj m:tel**. Moj m:tel predstavlja veb-portal i aplikaciju za svakodnevno upravljanje m:tel uslugama na jednostavan način.

U samo nekoliko klikova možete da:

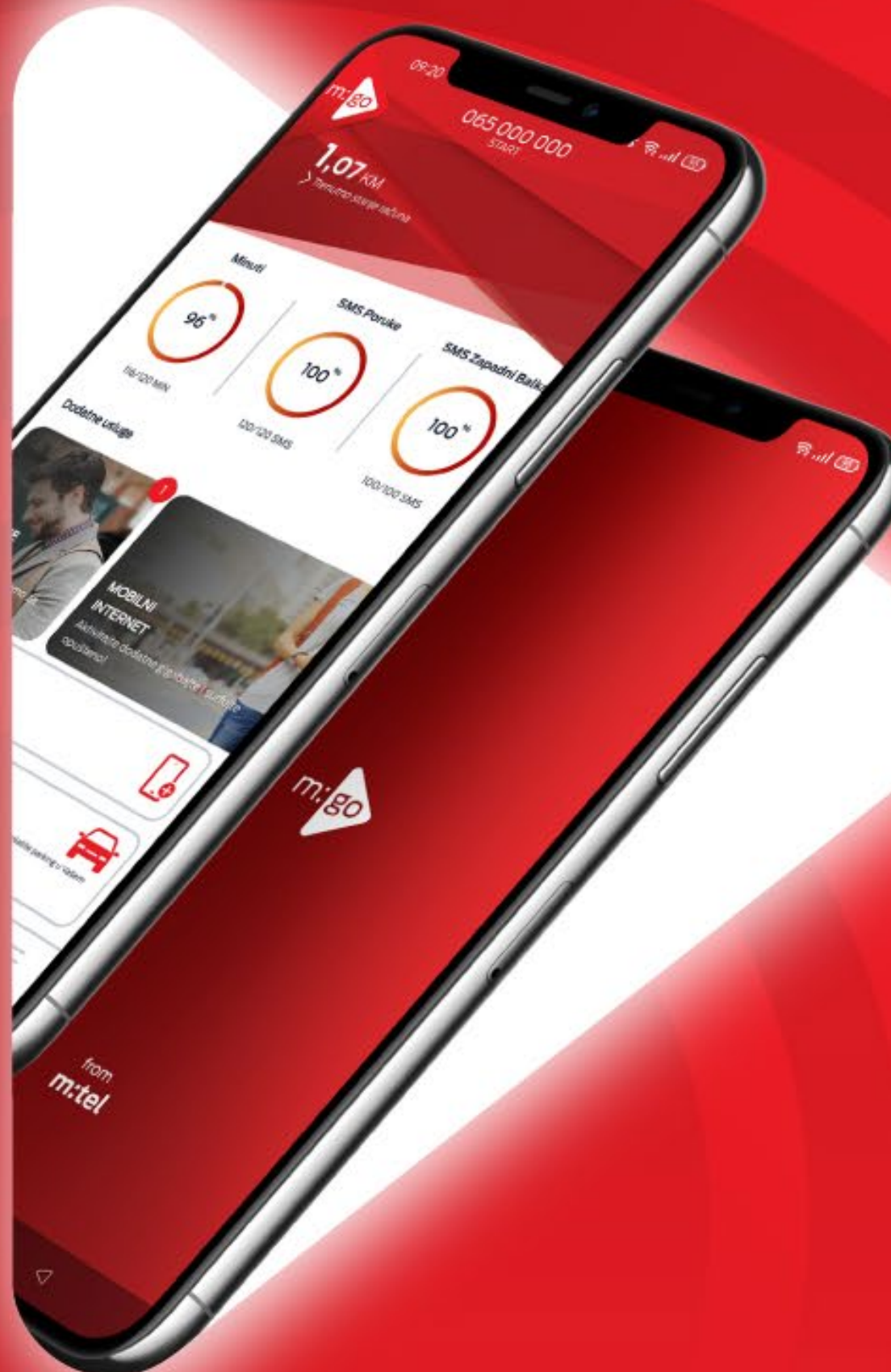
- Aktivirate uslugu „Račun na mail“ i primete m:tel račune elektronskim putem
- Uvežete sve m:tel usluge u jedan nalog
- Platite račune bez odlaska u poslovnicu
- Dopunite Kombinuj ili Dopuna račun platnim karticama bilo koje banke
- Platite parking brzo i jednostavno
- Aktivirate HBO Max, Apollon, Arena Cloud, NBA League Pass i druge digitalne servise
- Aktivirate neku od roming tarifnih opcija
- Pretražujete telefonski imenik
- Aktivirate aktuelne usluge iz m:tel ponude

Pored Moj m:tel aplikacije, možete koristiti i dodatne servise za samostalno upravljanje m:tel uslugama, kao što su: m:tel veb-stranica, IPTV platforma ili m:GO aplikacija. Putem njih možete dopuniti pripejd račun, aktivirati dodatne pakete, pregledati videoteke, platiti parking, provjeriti stanje računa ili prijaviti smetnju. Sve što vam treba – doslovno na dlanu!

BONUS SAVJET:

Za bilo kakva pitanja ili tehničku podršku, naš Call centar je dostupan 24/7 na broju 0800 50 000 – potpuno besplatno!

U vremenu kada je svaki minut dragocjen, m:tel usluge vas podsjećaju da se mnoge stvari mogu obaviti brzo, sigurno i bez stresa – iz udobnosti vašeg doma.

AKTIVIRAJTE USLUGE BRZO I JEDNOSTAVNO!

U samo dva koraka aktivirajte tarifne opcije po želji, platite parking u BiH, Srbiji i Crnoj Gori, kupite dodatni mobilni internet i otkrijte ekskluzivne ponude za vaš m:tel broj. Sa m:go aplikacijom vaš pametni telefon će biti još korisniji.

imate prijatelje!

Aktuelnosti iz Supernove

PIŠE:

DANIJELA MARINKOVIĆ ORLIĆ

**Plati račun
online**

www.supernovabih.ba

**BEZ
PROVIZIJE**

***supernova**

Plaćajte račune onlajn – bez provizije, bez čekanja

Plaćanje računa nikad nije bilo lakše! Korisnici Supernova usluga mogu da plate svoje račune onlajn, direktno na našem sajtu, i to bez provizije.

Dovoljno je da posjetite www.supernovabih.ba/plati-racun i u nekoliko klikova završite sve – brzo, sigurno i jednostavno. Nije bitno u kojoj banci imate račun, a kartice Visa, Mastercard ili Maestro su podržane.

Tako da, bilo da ste kod kuće, na putovanju, u zemlji ili inostranstvu – svoje ili tuđe račune sada možete platiti bez odlaska na uplatna mjesta i bez čekanja u redovima.

U vremenu kada su dani ispunjeni brojnim obavezama, ova nova funkcionalnost plaćanja računa preko sajta svakako korisnicima olakšava njihovu svakodnevicu.

Super kafa sa korisnicima u Srpcu

Još jedno lijepo druženje sa korisnicima održano je krajem maja u našoj poslovnicu u Srpcu. Bila je to odlična prilika da iz prve ruke čujemo iskustva, prijedloge i potrebe korisnika, ali i da predstavimo najnovije pogodnosti koje Supernova nudi.

Na ovom susretu predstavili smo MOVE – TV aplikaciju koja omogućava gledanje televizije putem mobilnih telefona, tableta i pametnih televizora, bilo gdje u BiH. Posjetioци su imali priliku da testiraju aplikaciju na licu mjesta i saznaju više o svim njenim funkcionalnostima.

****u svemu super!***

Družili smo se uz simbolične poklone, lagano osvježenje i, naravno, toplo gostoprimstvo.

Podsjećamo da je naša poslovnica u Srpcu otvorena radnim danima od 8 do 16 časova i, naravno, uvijek je raspoložena za druženje.

Dnevnik prijateljstva

PIŠE:
SANDRA STANIĆ

Nagrade za prijateljstvo

M:TEL OSVOJIO DVA PRESTIŽNA PRIZNANJA

Na 21. Izboru najuspješnijih u privredi Republike Srpske, koji je održan krajem marta u Banjaluci, kompanija m:tel osvojila je dva prestižna priznanja – za doprinos razvoju korporativne društvene odgovornosti i za inovativnu m:GO aplikaciju. U ime kompanije, priznanja je primio Rastko Pavlović, izvršni direktor za tehniku.

Priznanja koja su uručena kompaniji m:tel još jedan su dokaz značajnog angažovanja kompanije m:tel na polju društvene odgovornosti i ulaganja u zajednicu u kojoj posluje, ali i razvoja digitalnih rješenja i inovacija, koje su postale neizostavan alat za upravljanje telekomunikacionim uslugama u pokretu.

INKLUZIJA NA DJELU: M:TEL ZAPOSLIO PRVU OSOBU SA DAUNOVIM SINDROMOM

Kompanija m:tel još jednom potvrđuje svoju posvećenost inkluziji zapošljavanjem korisnice Down Syndrom centra iz Banjaluke, koja je postala članica tima kabineta generalne direktorke Jelene Trivan. Ivana Popović prva je osoba sa Daunovim sindromom zaposlena u m:tel-u, čime kompanija šalje jasnu poruku o važnosti ravnopravnosti i društvene prihvaćenosti osoba s poteškoćama u razvoju.

„Dala sam obećanje da ću pokazati šta znači prava inkluzija. Od danas Ivana Popović radi u m:tel-u. I to nije PR, već stvarna odluka da damo priliku nekome ko ima znanje, volju i želju da radi. Ivana je završila srednju školu, pripremljena je i zaista će da radi“, istakla je Trivanova.

Kroz dugogodišnju saradnju sa Down Syndrom centrom Banjaluka, m:tel je donirao sredstva za kupovinu vozila za prevoz korisnika Centra, kao i nabavku medicinskih uređaja za fizikalnu terapiju. Prošle godine ova organizacija proglasila je Jelenu Trivan za ambasadora na prostoru Srbije, Kosova i Metohije. I ovim korakom m:tel pokazuje da se ta uloga ne završava simboličnim titulama, već konkretnim djelima.

Direktor Centra Zoran Jelić istakao je da je Ivana „simbol promjene“ i inspiracija za rušenje stereotipa.

Kompanija m:tel ostaje posvećena stvaranju radnog okruženja u kojem svi imaju jednake šanse, bez obzira na prepreke sa kojima se suočavaju. Zapošljavanje Ivane Popović predstavlja korak naprijed ka društvu u kojem svaki pojedinac ima pravo na razvoj, doprinos i dostojanstvo.

„Inkluzija nije samo politika kompanije – ona je naša vrijednost. Vjerujemo u ljude i u ono što mogu da postignu kada im se da prilika. Ivana je danas simbol te vjere“, zaključila je Jelena Trivan.

Humanost

DONACIJA ZA SIGURNE KUĆE U BIH

Kompanija m:tel je 8. marta ove godine pokrenula akciju podrške Sigurnim kućama u BiH pod nazivom „Niste same, imate prijatelje“. Tim povodom generalna direktorka Jelena Trivan održala je sastanak sa predstavnicama osam kuća koje funkcionišu u BiH kako bi se detaljnije upoznala sa izazovima s kojima se suočavaju.

Tom prilikom uručen je iznos od 100.000 KM kao pomoć za rad Sigurnih kuća, uz poruku da ova podrška predstavlja samo početak dugoročne pomoći ženama i djeci – žrtvama porodičnog nasilja.

„Kompanija m:tel odlučila je da cijelu ovu godinu pomaže ženama i djeci žrtvama porodičnog nasilja, kao i Sigurnim kućama. Današnji susret i aktivnosti koje smo započeli predstavljaju samo početak. Izražavam duboko nezadovoljstvo interesovanjem medija i javnosti za problem nasilja u porodici, problem egzistencije

Sigurnih kuća i uopšte položaja žena, kao i odzivom građana na humanitarni broj. Naša očekivanja bila su da će mnogo više ljudi prepoznati potrebu da pomognu unesrećenim ženama i djeci koji nemaju drugo sklonište, a bili su žrtve nasilja. Apelujem na sve, kao i na društveno odgovorne kompanije, da pomognu Sigurnim kućama, jer je to posljednje utočište za žrtve nasilja“, poručila je Jelena Trivan, generalna direktorka kompanije m:tel.

Pored navedene donacije koju je kompanija m:tel darovala Sigurnim kućama, tokom marta i aprila otvorila je i kratki humanitarni broj, putem kojeg je prikupljen dodatni iznos za pomoć ovim humanim ustanovama širom BiH.

PET TELEVIZORA UKC-U BANJALUKA

Klinici za dječije bolesti Univerzitetskog kliničkog centra Banjaluka kompanija m:tel darovala je pet novih Tesla televizora. Ova donacija će mališanima koji borave na liječenju u klinici omogućiti da im bolnički dani budu bar malo lakši, uz crtane filmove i sadržaje primjerene djeci, koje će sada moći da prate u svojim sobama.

Poruka iz kompanije m:tel je i u ovom slučaju, kao mnogo puta do sada, da društvena odgovornost nije samo rad i učešće u velikim projektima i aktivnostima, nego i niz ovakvih donacija, gdje prepoznati potrebe i odazvati se na nečiji poziv za pomoć već znači mnogo.

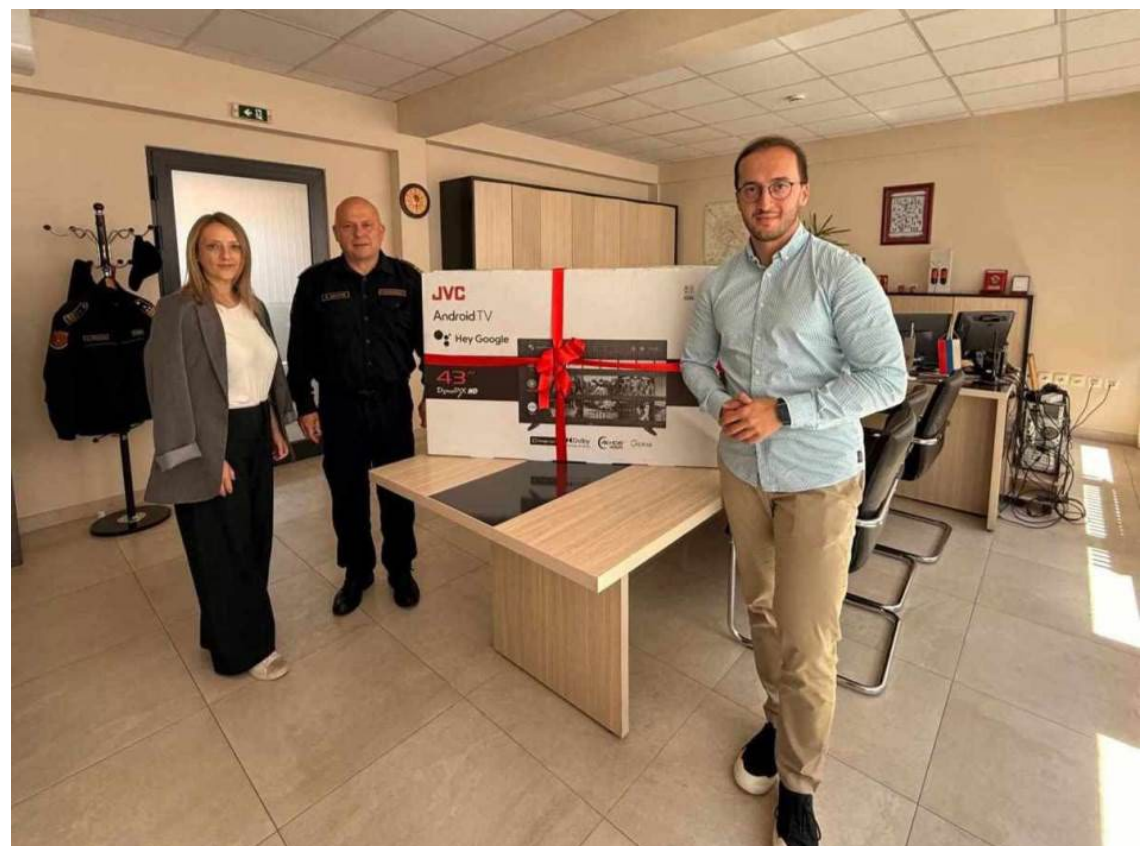
ZA ONE KOJI SU ŽIVOT POSVETILI SPASAVANJU

Teritorijalnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici Prijedor kompanija m:tel darovala je televizor, kako bi poboljšala uslove boravka u radnim prostorijama profesionalnim vatrogascima u ovom gradu.

Prema riječima starješine ove spasilačke jedinice Nebojše Miljuša, specifičnost rada vatrogasaca jeste njihova prisutnost na poslu i dostupnost tokom 24 časa, svakoga dana, bez obzira na vikende, praznike ili doba dana. Upravo zato je važno boravak dežurnih vatrogasaca u prostorijama učiniti što udobnijim i prijatnijim.

Svoju zahvalnost na njihovom humanom pozivu i prijateljstvo sa prijedorskim vatrogascima m:tel je

iskazao poklonivši im pametni televizor velikog ekrana, kako bi podržao sve one čiji je posao činjenje dobrih i humanih djela.

„RAZUMNA PRIČA“

„Razumna priča“ je novi podcast udruženja „Nova generacija“, koji donosi stručne, pouzdane i primjenjive informacije o roditeljstvu, mentalnom zdravlju, sigurnosti djece i drugim važnim životnim temama. Nastao je uz podršku dugogodišnjih partnera udruženja, među kojima je i kompanija m:tel, prijatelj jedine savjetodavne linije za djecu u BiH „Plavi telefon“ i ambasador sigurnog djetinjstva kroz platformu „Štit nove generacije“.

U vremenu prepunom različitih savjeta, „Razumna priča“ pruža informacije zasnovane na stručnosti kroz razgovore sa ekspertima o važnim temama, kao što su postavljanje granica bez krivice, balansiranje između posla i porodice te razumijevanje i upravljanje emocijama.

Podkast je dio platforme „Štit nove generacije“, koja pruža podršku djeci, mladima i porodicama kroz niz usluga, a m:tel podržava ovu inicijativu kao doprinos jačanju svijesti o važnosti mentalnog zdravlja i podrške djeci u riziku. Za više informacija i praćenje podkasta posjetite www.stitnovegeneracije.com.

PODRŠKA INKLUZIJU OSOBA S AUTIZMOM

Udruženje građana Centar za edukaciju „Tvoja riječ“ i Centar za specijalističke socijalne usluge „Za majku i dijete“ organizovali su tradicionalni koncert „Autizam govori srcem“ povodom Svjetskog dana osoba s autizmom. Koncert je održan 7. i 8. aprila u Banjaluci, a generalni sponzor bila je kompanija m:tel, koja je primila zahvalnicu za dugogodišnju podršku.

Cilj manifestacije je stvaranje inkluzivnog okruženja kroz radionice i nastupe, uz podizanje svijesti o autizmu. U sklopu aktivnosti održana je i četvrta konferencija „Svijet govora i razvoja – izazovi i rješenja“.

m:tel prijatelj prirode

BRIGA ZA ŽIVOTNU SREDINU KROZ ODGOVORNO UPRAVLJANJE OTPADOM

Kompanija m:tel nastavlja da potvrđuje svoju posvećenost društvenoj odgovornosti kroz konkretne ekološke inicijative koje uključuju zaposlene i doprinose očuvanju životne sredine. Najnoviji korak u tom pravcu jeste postavljanje specijalno dizajniranih kutija za prikupljanje istrošenih tonera u kompaniji.

Ova inicijativa omogućava zaposlenima da na odgovoran i ekološki prihvatljiv način odlažu potrošene tonere, čime se smanjuje negativan uticaj štetnog otpada na prirodu. Pravilno odlaganje i reciklaža tonera predstavljaju jedan od segmenata u lancu održivog poslovanja, a m:tel se time svrstava među kompanije koje aktivno doprinose očuvanju resursa i zaštiti okoline.

Ova akcija nastavak je već postojećih aktivnosti koje kompanija sprovodi u oblasti održivosti. Podsjećamo da m:tel već nekoliko godina unazad ima akcije prikupljanja plastičnih čepova, a od prošle godine i specijalno dizajnirane kutije za te potrebe. Prikupljeni čepovi šalju se humanitarnim organizacijama koje sredstva od njihove reciklaže koriste za svoje potrebe.

Kroz ovakve inicijative m:tel ne samo da podiže svijest o važnosti reciklaže i očuvanja okoline, već i podstiče kulturu solidarnosti i zajedničke brige za društvo. Ekološka odgovornost i humanost postaju sastavni dio korporativne kulture, a zaposleni aktivni učesnici u kreiranju pozitivnih promjena.

m:tel ostaje posvećen principima održivog razvoja, a ovakve aktivnosti samo su jedan od načina na koji kompanija doprinosi boljoj budućnosti za sve.

Znanje

OVOGODIŠNJE APP TAKMIČENJE ZAVRŠENO NAGRADNIM PUTOVANJEM U ŠPANIJU

Regionalni App izazov, u organizaciji Telekoma Srbija, m:tel-a BiH i m:tel-a Crna Gora, ove godine održan je u Podgorici, gdje su se predstavili najbolji timovi iz sve tri zemlje.

Pobjednički timovi Regionalnog takmičenja su: „Velocity“ iz Gimnazije Banjaluka s aplikacijom „Turistico“, „Team Share“ iz Novog Sada sa „Learn&Share“, i „Brain Labs“ iz Podgorice s aplikacijom „NeuroLens“. Specijalnu nagradu za inovativnost

osvojila je „Gimnazijalka“ iz Podgorice za aplikaciju „Motorigrarija“.

Pobjednički tim Regionalnog App izazova iz BiH „Velocity“ imao je priliku da od 7. do 11. maja posjeti Barselonu, gdje je kao nagradu za svoj uspjeh dobio prisustvovanje na prestižnoj međunarodnoj konferenciji OFFF. Članovi tima Nikola Marčeta, Aljoša Krneta i Uroš Svitlica, uz mentorstvo Danijele Štrbac Uletilović, stekli su dragocjena znanja o trendovima u dizajnu mobilnih aplikacija.

„Bilo mi je zadovoljstvo učestvovati na OFFF konferenciji, čiji fokus je ove godine bio na dizajnu. Učili smo koliko je dizajn važan u izradi mobilnih aplikacija te kako našu aplikaciju učiniti modernom i privlačnom“, rekao je Nikola Marčeta, član tima.

Boravak u Barseloni bio je i prilika da učenici upoznaju duh jednog od najinspirativnijih evropskih gradova, kao i da se dodatno povežu, razmjenjuju ideje i planiraju buduće korake u razvoju svojih aplikacija.

Stefan Ličina iz kompanije m:tel naglasio je da ulaganje u mlade predstavlja ulaganje u budućnost i da ova iskustva motivišu nove generacije da ostvaruju velike ciljeve.

Kroz projekte poput Regionalnog App izazova, kompanija m:tel i članice Telekom Srbija grupe aktivno doprinose digitalnoj transformaciji društva i razvoju IT sektora u regiji. Pružajući mladima priliku da stiču praktična znanja i međunarodna iskustva, ovi programi osnažuju novu generaciju koja će oblikovati digitalnu budućnost.

„PRIJATELJ ZNANJA“: M:TEL NASTAVLJA SA PODRŠKOM OBRAZOVANJU

DONACIJA ZA OŠ „IVO ANDRIĆ“ I GIMNAZIJU BANJALUKA

U okviru projekta „Prijatelj znanja“ i kontinuirane posvećenosti društveno odgovornom poslovanju, kompanija m:tel donirala je laptop računare za potrebe učenika i nastavnika Osnovne škole „Ivo Andrić“ i Gimnazije iz Banjaluke.

Ove vrijedne donacije imaju za cilj da unaprijede kvalitet obrazovanja kroz bolju digitalnu opremljenost i omoguće učenicima i njihovim nastavnicima savremenije uslove za učenje, istraživanje i razvoj digitalnih vještina koje su važne za njihovu budućnost.

Kompanija m:tel i ovim putem potvrđuje svoju opredijeljenost da podrži obrazovne institucije i podstiče razvoj mladih vjerujući da je ulaganje u znanje ulaganje u bolju budućnost za sve nas.

PUBLIKACIJE ZA ARHIV FAKULTETA POLITIČKIH NAUKA

Kompanija m:tel još jednom je pokazala svoju posvećenost obrazovanju i društvenoj odgovornosti kroz donaciju Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Banjaluci i dokazala da je istinski „Prijatelj znanja“. U okviru ove donacije m:tel je Fakultetu poklonio publikacije i arhivu novinskih magazina za fakultetsku biblioteku, koji će služiti studentima i profesorima u istraživačkom radu i obrazovnom procesu.

Donirane publikacije, koje pokrivaju širok spektar tema, od politike, ekonomije, društva do kulture, predstavljaće

značajan resurs za studente koji se obrazuju u oblasti političkih nauka, sociologije, novinarstva i komunikologije.

Kultura

TEATAR FEST: PRIJATELJSTVO KOJE TRAJE

Prvi dan juna označio je početak tradicionalnog velikog kulturnog događaja u Banjaluci – Teatar festa 2025. Kompanija m:tel ponosna je na ovo prijateljstvo koje traje koliko i sam Teatar fest, pa i ovoga puta, kao sponzor cijele pozorišne sezone Narodnog pozorišta Republike Srpske i Festa, pozvala sve ljubitelje pozorišne umjetnosti da uživaju u bogatom i proširenom programu.

Ovogodišnji Teatar fest pod sloganom „Ispod površine“ trajao je čak 13 dana, a pored takmičarskog programa, posjetioci su mogli da pogledaju baletski spektakl, mjuzikl, predavanja sa rediteljima i brojne druge dodatne sadržaje.

Nakon što su odigrane sve takmičarske predstave, 9. juna 2025. godine dodijeljene su i nagrade, čime je i zatvoren ovogodišnji 27. po redu Teatar fest "Petar Kočić".

Najboljom predstavom ovogodišnjeg Festa žiri je proglasio predstavu „Iskupljenje“ Srpskog narodnog pozorišta Novi Sad.

„DANI VLADE S. MILOŠEVIĆA“

Dvadeset i šesta manifestacija „Dani Vlade S. Miloševića“, koju tradicionalno organizuje Akademija umjetnosti Univerziteta u Banjaluci (AU UNIBL), u saradnji sa Muzikološkim društvom Republike Srpske, u znak sjećanja na čuvenog kompozitora, etnomuzikologa i pedagoga, održana je u aprilu u Banjaluci.

Ova manifestacija posvećena je afirmaciji i razvoju umjetničkog i naučnog stvaralaštva, s naglaskom na muziku, ali i druge vidove umjetnosti. Cilj manifestacije je podizanje svijesti o značaju kulture i umjetnosti te unapređenje opšteg kulturnog ambijenta, doprinoseći tako bogatstvu društvenog i umjetničkog života na ovim prostorima.

Kompanija m:tel i ove godine bila je ponosni prijatelj ove kulturne manifestacije, koja je grad na Vrbasu ukrasila najljepšim notama i kulturnim dešavanjima.

„ĐURĐEVDANSKI FESTIVAL“

Najveći i najdugovječniji festival dječije muzike u jugoistočnoj Evropi održan je u Banjaluci i ovoga maja, a kompanija m:tel je i ovoga puta pružila podršku ovom prestižnom događaju, koji je okupio 17 izvođača iz sedam zemalja. Festival je održan u Sportskoj dvorani „Borik“, a program su vodile Tijana Dapčević, Lena Kovačević i Vanja Mišić. U revijalnom dijelu nastupila je Konstrakta.

Kako „Đurđevdanski festival“ ide u korak sa trendovima i tehnologijama novog doba, jer je novim generacijama i namijenjen, ovogodišnji festival bio je obojen tematikom vještačke inteligencije u rukama djece.

Sport

100 NOVIH SKIJA ZA NAJMLAĐE

Kompanija m:tel nastavlja podršku društveno odgovornoj akciji „Hiljadu skija za našu djecu“, koju realizuje Olimpijski centar Jahorina. Još 100 mališana dobilo je svoj prvi par skija, čime je ukupan broj skija koje je donirao m:tel dostigao 200.

Direktor Olimpijskog centra Jahorina Dejan Ljevnaić prilikom dodjele skija zahvalio je kompaniji m:tel i generalnoj direktorki Jeleni Trivan na istrajnoj i snažnoj podršci, ističući da je ova akcija primjer kako se zajedničkim snagama mogu mijenjati dječiji životi nabolje.

Donaciju skija, u ime kompanije m:tel, uručio je Stefan Ličina, šef Službe za odnose s javnošću, koji je podsjetio da je m:tel dokazani prijatelj sporta.

Akcija „Hiljadu skija za našu djecu“ ima za cilj da djeci koja do sada nisu imala svoju opremu obezbijedi besplatne skije i time ih podstakne na fizičku aktivnost, boravak u prirodi i razvijanje sportskog duha.

M:TEL PODRŽAO MLADE STONOTENISERE EVROPE

Banjaluka je početkom aprila bila u znaku stonog tenisa. Stonoteniski klub „Banja Luka“ organizovao je prvo Međunarodno prvenstvo u stonom tenisu za mlađe kategorije.

Turnir pod nazivom „Banja Luka trofej 2025“ održan je u Sportskoj dvorani „Borik“, a na njemu je učestvovalo više od 300 takmičara iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Austrije, Njemačke i Mađarske. Kompanija m:tel podržala je organizaciju ovog događaja i doprinijela da takmičari ovog sporta pokažu svoje umijeće.

„RUN&MORE“ FESTIVAL

Krajem maja, kao i prethodnih godina, Banjaluka je bila ispunjena sportskim duhom i sjajnom atmosferom zahvaljujući „Run&More“ festivalu. m:tel je i ove godine ponosno podržao ovu značajnu manifestaciju.

banjalučke trkačke zajednice, koji je, uprkos potpunom gubitku vida, uspješno savladao polumaratonsku stazu. Miladin je inspiracija svima, kao čovjek sa nevjerovatnom energijom, te je m:tel odlučio da mu pokloni pametni sat, koji mu je pomogao u praćenju tempa i napretka tokom trke. Pored toga, m:tel je uručio i nagrade za najbržeg Banjalučanina i najbržu Banjalučanku, kao simbol podrške lokalnim sportistima i promovisanja zdravog načina života.

„Run&More Weekend“ je još jednom pokazao koliko zajedništvo, podrška i sportski duh mogu promijeniti živote i inspirisati zajednicu.

Više od 50 zaposlenih iz kompanije m:tel istrčalo je različite trke, pokazavši da su sport, aktivizam i timski duh sastavni dio m:tel kulture i način da zajedno gradimo zdravije i aktivnije društvo.

Kompanija m:tel posebno je ponosna na to što je imala priliku da podrži Miladina Dragojevića, člana neformalne

DIGITALNA INKLUZIJA

Zašto je važno da niko ne ostane van mreže

PIŠE:
JELENA PRALICA

Primjeri kako digitalna inkluzija mijenja živote:

- Osobe s invaliditetom koriste tehnologiju koja im olakšava svakodnevne aktivnosti – od čitača ekrana do pametnih pomagala.
- Djeca u ruralnim krajevima mogu pratiti onlajn sadržaje i imati pristup istim znanjima kao njihovi vršnjaci u gradovima.
- Starije osobe mogu komunicirati s porodicom putem video-poziva ili koristiti aplikacije za zdravstveni nadzor.
- Nezaposleni mogu lakše pronaći posao i pripremiti se za razgovor zahvaljujući onlajn edukacijama.

Kompanija m:tel već izvjesno vrijeme u kontinuitetu potvrđuje da inkluzija nije samo riječ u strategijama, već konkretno djelo. Posljednji primjer je Ivana Popović, korisnica Down Syndrom centra iz Banjaluke, koja je nedavno i zvanično postala dio tima kabineta generalne direktorke m:tel-a Jelene Trivan. Ivana je prva osoba sa Daunovim sindromom zaposlena u ovoj kompaniji, što predstavlja važan korak naprijed ka društvu u kojem svaki pojedinac ima pravo na razvoj, doprinos i dostojanstvo.

Zamislite svijet u kojem plaćanje računa ne podrazumijeva stajanje u redovima, gdje djeca uče i putem aplikacija, a baka može da se čuje s unukom koji živi u drugoj zemlji – jednim klikom. Zvuči poznato? Možda i svakodnevno. Ali, vjerovali ili ne – za mnoge ljude to nije tako.

Mnogi ljudi nemaju pristup digitalnim proizvodima. Tu dolazimo do pojma digitalna inkluzija – koncepta koji ima jednostavnu, ali moćnu poruku: svi treba da imaju jednak pristup virtuelnom svijetu.

Digitalna inkluzija znači da svaka osoba, bez obzira na godine, obrazovanje, mjesto stanovanja ili prihode, ima mogućnost da koristi digitalne tehnologije. To ne podrazumijeva samo pristup internetu, već i znanje kako se tehnologija koristi, uređaje koji omogućavaju pristup digitalnim uslugama, kao i digitalne vještine koje pomažu ljudima da budu sigurni, informisani i povezani.

Drugim riječima – digitalna inkluzija je ono što omogućava svakom pojedincu da bude ravnopravan građanin u savremenom, digitalno vođenom društvu.

Sve je online

Danas gotovo sve funkcioniše putem interneta: obrazovanje, posao, zdravstvo, uprava, bankarstvo, čak i društveni život. Ako neko nije digitalno povezan, zapravo je isključen iz velikog dijela svakodnevnog života. Zato digitalna inkluzija nije samo tehničko, nego je i društveno pitanje – pitanje jednakih šansi.

Da bi digitalna inkluzija zaista zaživjela, potrebno je više od Wi-Fi signala. To znači da je neophodno obezbijediti pristupačnu i pouzdanu internet konekciju – posebno u ruralnim i udaljenim područjima, kao i pristup uređajima (računarima, tabletima, pametnim telefonima).

Nužna je i digitalna pismenost – edukacija i podrška ljudima da nauče kako koristiti tehnologiju, bez straha ili stida, potom prilagođeni sadržaji – veb-stranice i aplikacije koje su razumljive, jednostavne i prilagođene različitim potrebama, uključujući i osobe s invaliditetom,

a zanemariti ne smijemo ni sigurnost i privatnost – znati kako se zaštititi online jednako je važno kao i znati kako se koristi uređaj.

Primjeri dobre prakse

Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), danas oko 1,3 milijarde ljudi širom svijeta živi s nekim oblikom invaliditeta, što čini približno 16% globalne populacije ili jednu od šest osoba.

Mnoge države i organizacije već ulažu u digitalnu inkluziju kroz projekte digitalne pismenosti, donacije uređaja, besplatan internet u javnim prostorima i obuke za ranjive grupe. Ipak, i dalje postoji jaz – posebno među starijom populacijom, stanovništvom u ruralnim sredinama i socijalno ugroženim grupama.

Pozitivne primjere bilježimo širom svijeta. Recimo, Estonija, gdje se koristi e-uprava koja ima pristupačne platforme za sve građane, uključujući osobe s invaliditetom. Ili Barselona, koja je razvila gradski vodič za digitalnu pristupačnost koji uključuje preporuke i alate za dizajnere i programere, dok je Velika Britanija uvela obavezne provjere digitalne pristupačnosti za sve javne veb-stranice, a kršenje propisa vodi do sankcija.

U Australiji je svojevremeno pokrenuta inicijativa za povezivanje aboridžinskih zajednica besplatnim Wi-Fi pristupom pomoću satelitske tehnologije, s ciljem smanjenja digitalne i socijalne izolacije. Takođe, Indija je pokrenula programe koji podrazumijevaju digitalno opismenjavanje za članove šest miliona domaćinstava u ruralnim područjima, s akcentom na žene.

Uz to, Globalna inicijativa EDISON Alliance, koja uključuje organizacije poput Verizon-a i Mastercard-a, nastoji poboljšati digitalne vještine, pristup zdravstvu i finansijsku uključenost u gotovo 130 zemalja. Do sada je sprovedeno više od 320 projekata koji su poboljšali živote više od milijardu ljudi.

Evropa i EAA

Ovi primjeri pokazuju različite pristupe digitalnoj inkluziji, od obrazovnih inicijativa do socijalnih programa, koji koriste tehnologiju za smanjenje nejednakosti i osnaživanje zajednica. Tako dolazimo i do ključne inicijative Evropske unije, gdje živi oko 80 miliona ljudi koji su pogođeni nekom vrstom invaliditeta, usmjerene na uklanjanje prepreka za osobe s invaliditetom, čime se osigurava ravnopravan pristup tržištu proizvoda i usluga širom EU.

U pitanju je Evropski akt o pristupačnosti proizvoda i usluga (European Accessibility Act – EAA), koji stupa na snagu 28. juna ove godine. To znači da se sve kompanije u zemljama članicama Unije do pomenutog datuma moraju uskladiti sa EAA, koji zahtijeva da internet stranice i e-trgovine te mobilne aplikacije budu inkluzivno dizajnirane.

Promjene se najčešće odnose na vid, motoriku i sluh, a raspon platformi i proizvoda koji će „pretrpjeti izmjene“ je širok. U pitanju su kompjuteri, operativni sistemi, bankomati, automati za kupovinu karata, pametni uređaji... ali i komunikacijske, bankarske i prevozne usluge.

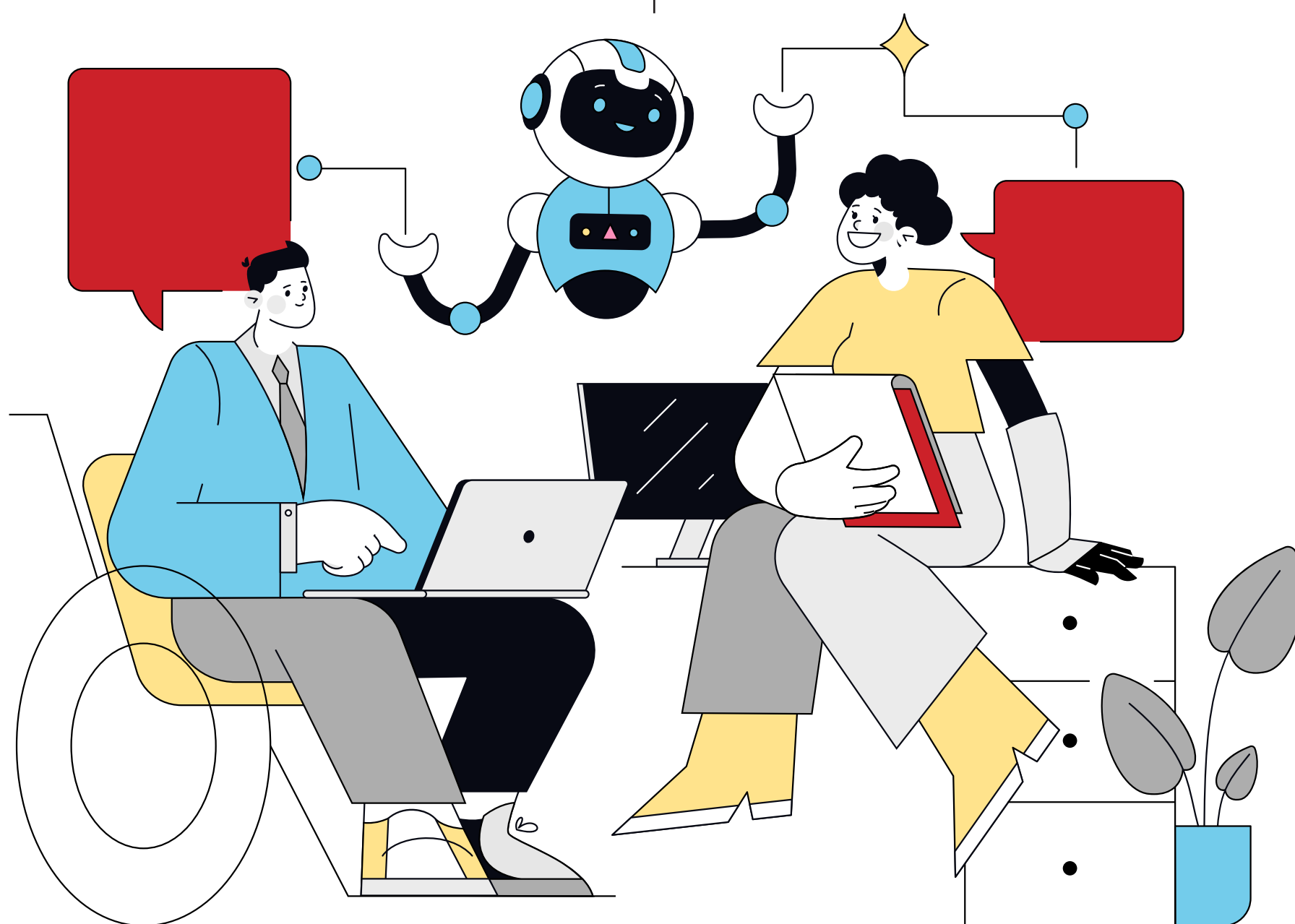
Rješenje je u nama

Mimo sistemskih rješenja koja se sve više nude i stupaju na snagu, pitanje digitalne inkluzije ne treba posmatrati kao nešto nedostižno, daleko, nešto što se dešava mimo nas i naše moći.

Invaliditet, sam po sebi, nije prepreka da ljudi učestvuju u svakodnevnom životu. Prepreke im nerijetko postavlja društvo, isključujući ih iz svakodневnih aktivnosti, u nemogućnosti da odgovori na njihove potrebe. Nedostatak volje, želje i angažmana vidljiv je i u digitalnoj sferi.

Stoga, kada govorimo o digitalnoj inkluziji, dobra vijest je to da svi možemo biti dio rješenja. Ako imate znanje – podijelite ga. Ako imate starijeg člana porodice – pokažite mu kako da koristi video-poziv. Ako radite u firmi ili školi – podržite projekte digitalne edukacije.

Digitalna inkluzija nije luksuz. To je osnovni preduslov da svi budemo vidljivi, povezani i ravnopravni. Jer kada govorimo o digitalnom društvu, niko ne bi trebalo da ostane izvan mreže.

ZERO TRUST

SIGURNOSNI MODELI

Savremeni pristup koji transformiše način na koji kompanije štite svoje podatke i infrastrukturu

PIŠE:
NADA AL MAHMUD ĐURIĆ

U svijetu sve bržih digitalnih promjena, sigurnost podataka postaje ključna briga svake organizacije. Tradicionalni sigurnosni modeli, koji su podrazumijevali povjerenje prema svemu unutar mreže, više nisu dovoljni. Današnji sajber napadi su sofisticirani, često dolaze iznutra, a pristup zasnovan na povjerenju lako može postati – greška.

Tu na scenu stupa koncept Zero Trust – strategija u kojoj se nikome ne vjeruje „na riječ“. Bilo da se korisnik nalazi unutar ili izvan organizacione mreže, svaki zahtjev za pristup mora biti detaljno provjeren i verifikovan – i to svaki put iznova.

Nikad ne vjeruj, uvijek provjeri

Za razliku od starih modela koji su automatski vjerovali uređajima i korisnicima unutar sistema, Zero Trust podrazumijeva rigoroznu i stalnu provjeru svakog pokušaja pristupa podacima, aplikacijama ili servisima. Bilo da se radi o zaposlenom licu koji koristi službeni laptop ili partneru koji pokušava pristupiti resursima iz eksternog okruženja, pristup se ne odobrava bez jasne i višeslojne provjere.

Kako funkcioniraju Zero Trust?

Uvođenje ovog modela podrazumijeva korištenje cijelog niza sigurnosnih tehnologija, uključujući:

- **Multifaktorsku autentifikaciju (MFA):** kombinovanje više metoda verifikacije kako bi se potvrdio identitet korisnika.
- **Upravljanje identitetima i pristupima (IAM):** stroga kontrola ko, kada i zašto može pristupiti određenim resursima.
- **Endpoint zaštitu:** osiguravanje uređaja koji pristupaju mreži kako bi se spriječili kompromisi.
- **Mikrosegmentaciju:** podjela mreže na manje, odvojene cjeline, koje je teže kompromitovati.

Takođe, organizacije moraju pratiti i analizirati niz parametara u realnom vremenu – od identiteta korisnika i vrste uređaja, do nivoa ažuriranosti softvera, eventualnih ranjivosti i bezbjednosnih incidenata.

Šta Zero Trust znači u praksi?

Jedan od najpoznatijih primjera krađe povjerljivih podataka unutar kompanije desio se u General Electric-u, gdje su zaposleni iskoristili svoj pristup da preuzmu ključne informacije i pokrenu sopstveni biznis – direktno konkurentan matičnoj firmi. Da je postojao Zero Trust model, takve aktivnosti bile bi brzo detektovane i vjerovatno spriječene.

Zero Trust omogućava da se svaki korisnički zahtjev procijeni u kontekstu: da li korisnik ima pravo pristupa, koristi li bezbjedan uređaj i da li se ponaša u skladu s uobičajenim obrascima? Ovakav pristup omogućava momentalnu reakciju na potencijalne prijetnje.

Izazovi i prilike u implementaciji

Iako se radi o jednom od najsigurnijih pristupa digitalnoj zaštiti, Zero Trust nije lako primijeniti u svakoj organizaciji. Mnoge kompanije i dalje koriste zastarjele sisteme koji ne podržavaju moderne sigurnosne tehnologije. Takođe, često nedostaju potpuna vidljivost i kontrola nad mrežnim saobraćajem, što dodatno otežava postavljanje preciznih sigurnosnih politika.

Zato mnoge organizacije trenutno usvajaju hibridni Zero Trust pristup, u kojem se ključni resursi i podaci štite kroz nove principe, dok se istovremeno radi na postepenom prilagođavanju kompletne infrastrukture.

Prvi koraci ka bezbjednijem poslovanju

Primjena Zero Trust pristupa počinje identifikacijom ključnih resursa koje treba zaštititi – poput osjetljivih podataka, aplikacija i servisa – jer tek kada znate šta štitite, možete postaviti efikasne sigurnosne mjere.

Nakon toga, važno je razumjeti kako korisnici pristupaju tim resursima. To znači analizirati odakle se pristupa sistemima, koji uređaji se koriste te kroz koje mrežne puteve i aplikacije dolazi do komunikacije. Bez te mape kretanja teško je uspostaviti kontrolu.

Sljedeći korak podrazumijeva postavljanje konkretnih sigurnosnih barijera kroz višefaktorsku autentifikaciju, primjenu principa najmanjih privilegija i segmentaciju mreže kako bi se ograničio pristup, potvrđio identitet korisnika i spriječilo širenje eventualnih napada.

Ključna komponenta Zero Trust pristupa je stalno praćenje korisnika i uređaja radi pravovremenog uočavanja sumnjivih aktivnosti, što omogućava brzu reakciju i sprečava ozbiljne sigurnosne incidente.

Budućnost sigurnosti je bez povjerenja

Zero Trust nije samo tehnička inovacija – to je filozofija modernog pristupa sigurnosti. Umjesto da se oslanja na staru logiku „ako si unutra, možeš sve“, ovaj model promoviše oprez, stalnu verifikaciju i minimalne privilegije. U digitalnom okruženju, gdje jedan klik može kompromitovati cijelu mrežu, Zero Trust postaje najbolji saveznik svake organizacije koja ozbiljno shvata bezbjednost.

MLADI NA INTERNETU:

EMODŽIJI I SKRIVENA ZNAČENJA

PIŠE:
NADA AL MAHMUD ĐURIĆ

U digitalnom svijetu, gdje mladi provode mnogo vremena na internetu, često koriste simbole i emodžije koji mogu imati opasna značenja. Mnogi nisu svjesni da ovi simboli, posebno u toksičnim zajednicama, mogu ukazivati na mentalne probleme, nasilje ili destruktivna uvjerenja.

Seriya „Adolescencija“ (Adolescence) postavlja ovo pitanje, prateći 13-godišnjeg Džejmija, optuženog za ubistvo školske drugarice. Iako nije zasnovana na stvarnim događajima, zasniva se na statistikama o porastu nasilja među tinejdžerima, posebno u Velikoj Britaniji. Iako se serija fokusira na nasilje, ona također pokazuje kako društvene mreže i onlajn zajednice oblikuju stavove mladih i kako ih mogu usmjeriti na pogrešan put.

Mladi ne koriste internet samo za zabavu, već traže potvrdu svojih osjećanja i pripadnost grupama. Iako društvene mreže imaju prednosti, mogu biti i prostor za manipulaciju i negativne uticaje. Ključno je prepoznati skrivene poruke i digitalne kodove koje koriste.

Crvena pilula – Povezana je s incel kulturom, koja često širi mizogina i ekstremistička uvjerenja. Potekla je iz filma „The Matrix“, ali je preuzeta od manosphere i simbolizuje one koji smatraju da poznaju „pravu istinu“ o svijetu.

Plava pilula – Ovaj emodži označava one koji su „slijepi“ za stvarnu istinu i slijede uobičajene stavove o rodnoj dinamici.

100 emodži – Ovaj emodži predstavlja 80/20 pravilo, koje tvrdi da 80% žena privuče samo 20% muškaraca. Ovo pravilo se koristi u manosferi kako bi se opravdala ideja da samo manji broj muškaraca ima uspjeha u vezama sa ženama.

Kamere – Često se koriste za zahtjeve za eksplicitne fotografije ili video-sadržaje.

Crna rupa – Ovaj emodži koristi se za izražavanje osjećaja depresije ili unutrašnje praznine, posebno u zajednicama koje šire negativne stavove.

Tornado – Ovaj simbol se često koristi za izražavanje mentalnog stresa ili emocionalnog haosa.

Orao – Koristi se u desničarskim onlajn zajednicama kao simbol ekstremnog nacionalizma i radikalnih političkih stavova.

Lobanja – Iako se obično koristi kao izraz smijeha (npr. umirem od smijeha), u određenim zajednicama može

imati dublje značenje, povezujući se s nihilizmom ili samopovređivanjem.

Crveno srce – Obično simbolizuje ljubav.

Ljubičasto srce – Koristi se za izražavanje seksualne želje ili požude.

Žuto srce – Može značiti: „Zainteresovan/a sam, da li si i ti zainteresovan/a?“

Ružičasto srce – Može označavati zainteresovanost samo za seks.

Zaštita djece na internetu zahtijeva aktivnu i stalnu pažnju, ali postoji nekoliko ključnih koraka koje roditelji mogu preduzeti kako bi pripremili svoju djecu za izazove digitalnog svijeta.

Jedan od najvažnijih koraka je održavanje otvorenog dijaloga. Razgovor treba da bude lagan i bez osude, jer djeca neće biti spremna da podijele svoje misli ako se boje kazne.

Podučite ih kritičkom razmišljanju. Nemojte prihvatiti jednostavne odgovore – pitajte ih šta simboli znače, zašto ih koriste i podstaknite ih da uvijek preispitaju motive onlajn zajednica koje prate.

Objasnite djeci kako onlajn zajednice često koriste manipulaciju kako bi privukle mlade, stvarajući osjećaj pripadnosti ili „insajderskog znanja“. Naučite ih da prepoznaju ove taktike i da razmotre posljedice.

Svijet digitalne komunikacije nudi mladima zabavu, ali i potencijalne opasnosti. Roditelji mogu pomoći svojoj djeci da se sigurno kreću kroz ovaj svijet tako što će ih naučiti prepoznavanju simbola i održavanju otvorenih razgovora. Zaštita ne znači samo izbjegavanje negativnih uticaja, već i jačanje njihovog kritičkog mišljenja i samopouzdanja. Ako djeca osjećaju svoju vrijednost u stvarnom životu, manje će tražiti potvrdu u toksičnim onlajn zajednicama.

AI AGENTI

TEHNOLOGIJA KOJA OBLIKUJE BUDUĆNOST RADA

PIŠE:

NADA AL MAHMUD ĐURIĆ

U svijetu vještačke inteligencije, AI agenti sve češće zauzimaju centralno mjesto. Riječ je o autonomnim softverskim sistemima koji samostalno djeluju, uče, prilagođavaju se i obavljaju zadatke bez potrebe za neposrednim nadzorom. Njihova svrha je da automatizuju aktivnosti koje su do sada obavljali ljudi – od organizacije sastanaka, preko analize podataka, pa sve do vođenja složenih procesa.

Ko su zapravo AI agenti?

Za razliku od običnih alata, koji čekaju da korisnik unese komandu, AI agenti funkcionišu kao samostalni „igrači“. Oni opažaju okruženje, analiziraju informacije, donose odluke i preduzimaju akcije kako bi postigli zadati cilj. U tom procesu koriste različite AI tehnologije – obradu prirodnog jezika, mašinsko učenje, pa čak i računarski vid.

Jedna od ključnih osobina AI agenata je njihova sposobnost da razlože složen zadatak na više koraka, prepoznaju najefikasniji način da ga riješe i uče iz svakog prethodnog iskustva. Što više podataka imaju – to su pametniji, brži i precizniji.

Otvoreni su za interakciju, ali ne zavise od nje – dovoljno je da korisnik napiše prirodnim jezikom: „Pronađi mi najjeftiniji let i rezerviši ga“, a agent će samostalno obaviti pretragu, uporediti ponude i završiti kupovinu.

Prvi primjeri u praksi

OpenAI je najavio dolazak svog prvog agenta Operatora, koji bi uskoro mogao da asistira korisnicima u pisanju koda, planiranju putovanja ili čak vođenju projekata. Microsoft već koristi sličan koncept u Copilot Studiju, dok je norveška Opera prva ugradila AI agenta direktno u internet pregledač – Browser Operator. Ovaj agent, koji je još u testnoj fazi, omogućava da korisnik dodijeli zadatak, a pregledač ga samostalno obavi u pozadini.

Sve ove inicijative imaju zajednički cilj: transformaciju digitalnih alata u samostalne pomoćnike, spremne da preuzmu posao od trenutka kada ih pokrenemo.

Tehnologija u razvoju – ali sa vizijom

Uprkos velikom entuzijazmu, razvoj AI agenata nije bez prepreka. Jedan od glavnih izazova je integracija s postojećim sistemima – mnoge organizacije i

dalje koriste zastarjele platforme koje ne podržavaju kompleksne AI operacije. Drugi problem je pouzdanost – agenti funkcionišu odlično u jasno definisanim situacijama, ali im je i dalje teško da se prilagode nepredvidivim okolnostima ili zadacima koji odstupaju od šablona.

Stručnjaci poput Rodnija Bruksa upozoravaju da se često precjenjuje sposobnost AI sistema. Iako agenti mogu briljirati u specifičnim zadacima, njihovo „razmišljanje“ je još daleko od ljudske fleksibilnosti i intuicije.

Budućnost vjerovatno ne leži u jednom sveobuhvatnom agentu, već u timu specijalizovanih agenata.

Transformacija radnog mjesta

Prema istraživanjima kompanije McKinsey, do 2030. godine gotovo trećina radnih sati u američkoj ekonomiji mogla bi biti automatizovana zahvaljujući napretku vještačke inteligencije. AI agenti već danas obavljaju zadatke poput zakazivanja sastanaka, analize izvještaja, korisničke podrške, pa i upravljanja finansijskim procesima.

Umjesto da zamijene ljude, agenti imaju potencijal da ih oslobode repetitivnih i iscrpljujućih zadataka. Tako zaposleni mogu više vremena posvetiti kreativnim, strateškim i interpersonalnim aktivnostima koje AI, bar za sada, ne može da obavi.

Ključ uspjeha biće u pametnoj integraciji: prepoznavanju gdje agenti mogu pomoći, a gdje je ipak presudna ljudska procjena.

Tehnologija nije dovoljna – ključ je u ljudima

Uvođenje AI agenata ne zavisi samo od tehnologije, već i od spremnosti ljudi, pri čemu su edukacija i digitalna pismenost ključni faktori.

Kompanije koje prepoznaju potencijal ovih alata i blagovremeno ih uključe u svoje procese stiču jasnu prednost. AI agenti nisu prolazan trend, već nova faza digitalne evolucije i donose način da posao bude pametniji, brži i efikasniji.

Vrijeme kada će svaki tim imati svog digitalnog saradnika nije daleko, a oni koji se na vrijeme prilagode imaće prednost.

RAČUNAR SA ČELIJAMA LJUDSKOG MOZGA

PIŠE:

NADA AL MAHMUD ĐURIĆ

Australijska biotehnološka kompanija Cortical Labs predstavila je CL1 – prvi komercijalni biološki računar koji koristi laboratorijski uzgojene ljudske neurone integrisane sa silicijumskim čipom. Ovaj pionirski uređaj, poznat kao sistem sintetičke biološke inteligencije (SBI), omogućava dvosmjernu komunikaciju između živih ćelija i softvera, otvarajući novo poglavlje u razvoju vještačke inteligencije.

Ukoliko se pitate kako on funkcioniše, zamislite uređaj koji uči poput ljudskog mozga, ali je istovremeno povezan sa čipom. Upravo to je CL1 – „mozak u kutiji“ koji koristi mrežu laboratorijski uzgojenih neurona. Te moždane ćelije postavljene su na silicijumski čip sa elektrodama koje omogućavaju slanje i prijem električnih impulsa, simulirajući način na koji pravi mozak funkcioniše.

Ono što ovaj sistem, koji pokazuje da budućnost računarstva možda neće biti isključivo digitalna, već djelimično i biološka, čini posebnim jeste njegova sposobnost da uči i adaptira se. Tokom testiranja neuronska mreža je čak naučila da igra jednostavne video-igre poput legendarne igre Pong, pokazujući da neuronske mreže mogu učiti, analizirati i reagovati u realnom vremenu – baš poput živog mozga.

Zahvaljujući svojoj fleksibilnosti i sposobnosti da uči, CL1 bi mogao postati ključni alat u mnogim oblastima, poput medicine, razvoja AI ili robotike. Ipak, veliki izazov je održavanje – neuroni imaju ograničen životni

vijek i moraju se zamijeniti na svakih nekoliko mjeseci, što komplikuje rad i povećava troškove sistema.

Uz to, kao i kod svake napredne tehnologije, i ovdje se pojavljuju važna etička pitanja. Iako ćelije koje CL1 koristi nisu svjesne i ne posjeduju emocije, postavlja se pitanje granica između čovjeka i mašine. Može li mreža neurona jednog dana razviti svijest, makar u primitivnoj formi? I kako regulisati korištenje ljudskih ćelija u tehnologiji?

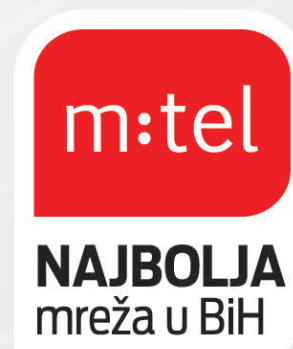
Kako bi umanjio rizike i obezbijedio odgovornu primjenu CL1 sistema, Cortical Labs je u sistem ugradio kontrolne mehanizme i sarađuje sa međunarodnim regulatornim tijelima na definisanju etičkih smjernica za upotrebu bioloških komponenata u tehnologiji.

PUTUJTE BEZBRIŽNO!

Uživajte u putovanju uz potpunu kontrolu troškova internet rominga. Odaberite destinaciju i pronađite tarifnu opciju za zemlju u koju putujete pozivom *100#, putem m:GO aplikacije ili m:tel web stranice.

„RAZUMNA PRIČA“

GLEDAŠ, UČIŠ, POMAŽEŠ

*Podkast vodi Saša Risojević, psiholog i
direktor udruženja „Nova generacija“*

RAZGOVARALA:
JELENA PRALICA

Kompanija m:tel podržala je ovu aktivnost. Koliko vam znači njihova podrška?

Mi smo veoma ponosni i zahvalni što je kompanija m:tel odlučila da bude prvi ambasador „Štita nove generacije“. Naša saradnja sa kompanijom m:tel traje 10 godina i ogledala se u omogućavanju djeci iz svih mreža u BiH da potpuno besplatno pozivaju i dobiju podršku putem naše savjetodavne linije „Plavi telefon“. Status ambasadora je kruna naše saradnje i omogućio nam je da još dodatno unaprijedimo naše usluge i da ih učinimo dostupnijim većem broju djece u cijeloj BiH. Pored toga, podrška kompanije m:tel takođe je inspirisala i druge kompanije i građane da nam se pridruže i da zajedno s nama grade „Štit nove generacije“.

Osim što pruža kvalitetan sadržaj, podcast „Razumna priča“ dio je šire misije udruženja „Nova generacija“, koja podrazumijeva konkretne ciljeve za pomoć djeci u riziku, uključujući proširenje kapaciteta Dnevnog centra, više besplatnih termina u Savjetovalištu i produženo radno vrijeme za „Plavi telefon“. Ovaj podcast je zato mnogo više od sadržaja za klik – on je poziv na akciju i društvenu odgovornost.

Podkast vodi Saša Risojević, psiholog i direktor udruženja „Nova generacija“, koje već 20 godina pruža psihosocijalnu podršku djeci, mladima i porodicama.

„Razumna priča“ je podkast sa svrhom. Kojom?

Svrha podkasta „Razumna priča“ je višestruka. Prije svega da širi stručne i provjerene informacije o mentalnom zdravlju, razvoju djece, roditeljstvu i drugim važnim temama.

Drugi naš cilj je da smanjimo stigmatu o mentalnom zdravlju i profesionalcima u ovoj oblasti. Kod naših građana i dalje postoji strah od psihologa i psihijatar, a mi želimo baš sve ove ljude da ugostimo, da im damo priliku da otvoreno razgovaraju o temama koje se tiču svakog čovjeka i u jednoj opuštenoj atmosferi pokažemo da imamo stručnjake koji zaslužuju naše povjerenje.

Ukoliko naš podkast učini da neko bolje razumije sebe, svoje potrebe i potrebe djece, ukoliko se neko odvaži da potraži podršku ili unaprijedi neki segment svog života, onda smo na dobrom putu.

Takođe, podkast je dio naše šire platforme koja se zove „Štit nove generacije“. Ova platforma omogućava kompanijama i građanima da postanu „Zaštitnici djece“ i podrže rad i razvoj usluga za djecu koja su žrtve zlostavljanja i zanemarivanja. Sva podrška odlazi na rad Dnevnog centra za djecu u riziku, Savjetovališta za djecu i mlade, kao i naše savjetodavne linije za djecu „Plavi telefon“. Podkast je naš način da zahvalimo svima koji nas već podržavaju tako što ćemo da širimo znanje i informacije i možda tako nekome olakšamo neke segmente života. Pored toga, podkast je prilika da istaknemo i sve naše prijatelje, partnere i ambasadore koji nam pomažu da zajedno obezbijedimo što kvalitetniju zaštitu za djecu u BiH.

Zašto ste se odlučili za pokretanje „Razumne priče“? Pretpostavljam da su vas na to nagnala iskustva iz višegodišnje, pa i višedecenijske prakse.

Upravo tako, naše iskustvo nam pokazuje da sve više djece, mladih i roditelja treba našu podršku. „Plavi telefon“ nikada nije imao više poziva. Sve ovo nam ukazuje na to da je potrebno još više da pričamo o mentalnom zdravlju, da nudim podršku i

razumijevanje. „Razumna priča“ baš to omogućava, otvoren i iskren razgovor i informacije koje ljudima mogu pomoći da pronađu rješenje za različite izazove u svom životu.

Otvarate važne teme i, samim tim, kreirate prijemčiv sadržaj, potreban različitim generacijama. Kojim temama se zapravo bavite i kome se sve obraćate?

Naš sadržaj je namijenjen prvenstveno roditeljima i stručnjacima. Bavimo se temama koje se tiču zaštite djece, emocionalnog razvoja, mentalnog zdravlja, roditeljstva, postavljanja granica, digitalne sigurnosti, vršnjačkog nasilja, ali i temama koje su važne stručnjacima – poput etike u radu, profesionalnog sagorijevanja i samopomoći.

Međutim, naš sadržaj mogu da konzumiraju i svi drugi. Teme poput profesionalnog sagorijevanja, mentalnog zdravlja odraslih, univerzalne su za sve ljude. Vjerujemo da svako može pronaći ponešto za sebe ukoliko odgleda podkast. Ponekad su to stručne informacije, a ponekad inspirativne priče profesionalaca koji se svakodnevno zalažu da naše društvo bude zdravije.

Šta biste voljeli da ovaj podkast unaprijedi – koje teme da otvori, granice pomjeri, ukaže, ohrabri...

Voljeli bismo da „Razumna priča“ postane prostor za hrabre, ali odgovorne razgovore, da se u njemu čuju glasovi stručnjaka koji otvoreno govore o izazovima s kojima se suočavaju djeca i roditelji i da nude konkretne primjere podrške. Želimo da podkast doprinese boljem razumijevanju mentalnog zdravlja, razumijevanju potreba našeg društva i poteškoća sa kojima se ljudi danas suočavaju te da odgovorno pristupimo važnim temama koje će nam pomoći da svi zajedno učimo i razvijamo se. Želimo da podkast ohrabri ljude da potraže pomoć, da se edukuju i da znaju da nisu sami. Takođe, da inspiriše institucije i donosiocje odluka da unaprijede sistem zaštite djece.

„Gledaš, učiš, pomažeš“ – na koje sve konkretno načine neko, konzumirajući ovaj sadržaj, može pomoći i kome?

Prije svega – znanjem.

Svaka epizoda podkasta „Razumna priča“ pruža roditeljima priliku da nauče kako bolje razumjeti i podržati svoje dijete. Istovremeno, stručnjacima daje korisne uvide i alate koje mogu primijeniti u svom radu sa djecom i porodicama.

Ali pomoć ne staje tu!

Već samim tim što dijelite sadržaj, preporučujete ga prijateljima ili se uključujete u diskusiju na mrežama – vi širite poruku. Pomažete da podcast dopre do većeg broja ljudi, a time raste i mogućnost da nas oni prepoznaju i odluče da nas podrže donacijom putem platforme „Štit nove generacije“.

Na taj način, svaka interakcija sa sadržajem – gledanje, dijeljenje, komentarisanje – postaje konkretan doprinos našoj zajedničkoj misiji zaštite djece i jačanju sistema podrške onima kojima je najpotrebnija.

Imate li neke zacrtane ciljeve kada je riječ o podcastu „Razumna priča“, ali i radu udruženja „Nova generacija“, bar u 2025. godini, a i nadalje?

Naši ciljevi su veoma jasni i konkretni. U 2025. godini želimo da pružimo podršku i zaštitu za 4.500 djece, obezbijedimo 7.000 obroka, pružimo 10.000 savjetovanja i spriječimo ili prijavimo nasilje nad 100 djece.

Sve ovo možemo da uradimo tako što ćemo proširiti kapacitete našeg Dnevnog centra i Savjetovališta za djecu i produžiti radno vrijeme „Plavog telefona“. Kako bismo to uspjeli, potrebna nam je podrška velikog broja građana i kompanija „Zaštitnika djece“ koji će nam se pridružiti na platformi „Štit nove generacije“ i donirati za rad naše tri usluge. Mi zauzvrat pružamo potpunu transparentnost i uvid u to na koji način trošimo sredstva, ali i znanje i iskustvo putem našeg podcasta „Razumna priča“ i drugih edukativnih sadržaja na našoj platformi.

TIM „VELOCITY“

„Turistico“ je pobjednička aplikacija na Regionalnom App takmičenju, koju potpisuju Nikola Marčeta, Aljoša Krneta i Uroš Svitlica, učenici trećeg razreda banjalučke Gimnazije

RAZGOVARALA:
JELENA PRALICA

Profesorka Danijela Štrbac Uletilović bila je mentorka učenicima pobjedničkog tima „Velocity“. Ona podsjeća da je ovo treća pobjeda tima banjalučke Gimnazije na App takmičenju.

„I za mene lično predstavlja veliko postignuće, jer sam iz prve ruke vidjela koliko su truda, upornosti i strasti učenici uložili u aplikacije. Međutim, ova pobjeda značajna je i za našu školu, jer je pokazatelj da izlaženjem iz ustaljenih okvira možemo napraviti velike stvari“, dodaje ona.

Kada je riječ o programiranju, ističe da se učenici najlakše zainteresuju kroz igru i konkretne primjere, poput pravljenja jednostavnih igrica ili aplikacija.

„Tako odmah vide rezultate. Savjetujem im da budu radoznali i da ne odustaju lako, jer se kroz programiranje razvijaju logika i kreativnost te se otvaraju mogućnosti za budućnost“, poručila je Štrbac Uletilovićeva.

„Zbog svojih šahovskih uspjeha, dva puta sam izabran za najboljeg sportistu Kotor Varoša, što mi je izuzetno značajno, kako zbog same titule, tako i zbog činjenice da nijedan šahista u istoriji Kotor Varoša nije osvojio to priznanje“, ističe za m:agazin.

Među pet najboljih aplikacija ovogodišnjeg, osmog m:tel App takmičenja je i „Turistico“.

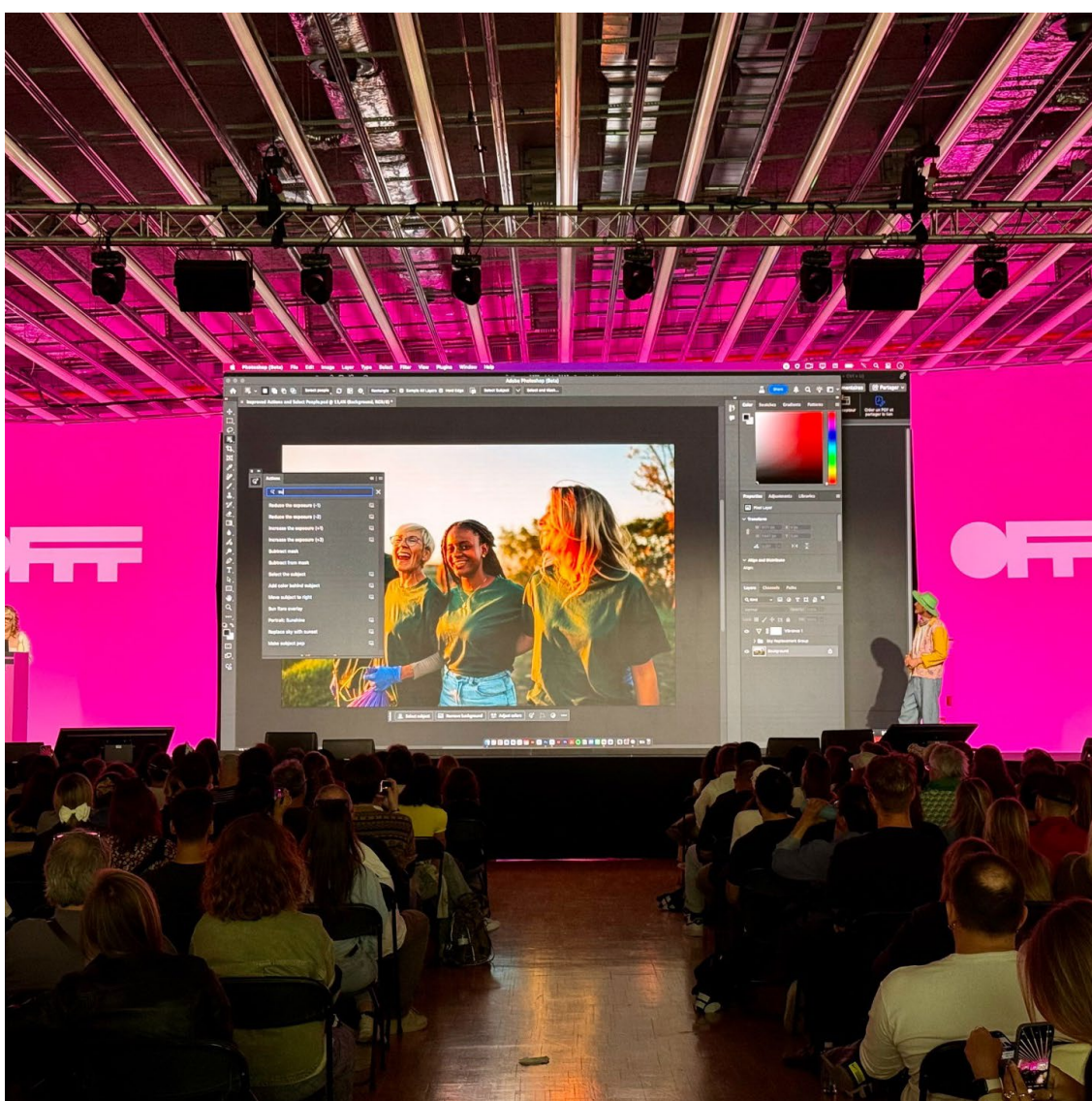
U pitanju je idealan turistički vodič koji koristi najnoviju tehnologiju koja uključuje proširenu stvarnost (AR) i vještačku inteligenciju (AI) kako bi korisnicima omogućio istraživanje gradova i destinacija uz mnoge pogodnosti i zanimljivosti.

Zahvaljujući svojim interaktivnim mapama, personalizovanim turama i navigaciji u realnom vremenu, „Turistico“ korisnicima nudi mogućnost da otkriju popularna mjesta, organizuju i planiraju obilazak prema svojim željama. Aplikacija podržana vještačkom inteligencijom nudi personalizovane savjete o smještaju, prevozu i stvarima koje treba ponijeti, čineći organizaciju putovanja jednostavnijom.

Aplikaciju potpisuje tim „Velocity“, koji čine učenici trećeg razreda banjalučke Gimnazije – Nikola Marčeta, Aljoša Krneta i Uroš Svitlica, pod mentorstvom profesorke Danijele Štrbac Uletilović. Oni su potom, na Regionalnom App izazovu, na kojem su učestvovali srednjoškolci iz Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine, završili kao pobjednici, uz timove iz Novog Sada i Podgorice.

Potom je uslijedio odlazak na pobjedničko putovanje u Barselonu, gdje su, u organizaciji kompanije m:tel, prisustvovali prestižnoj međunarodnoj konferenciji OFFF, koja okuplja vrhunske stručnjake iz oblasti dizajna, digitalne umjetnosti i tehnologije.

O iskustvima s App takmičenja, ali i onim koja su doživjeli tokom posjete jednom od najimpresivnijih gradova Evrope, govorili su za m:agazin.

Konkurencija na App takmičenju bila je nikad jača. Šta mislite, po čemu se „Turistico“ izdvojio u odnosu na druge aplikacije?

Nikola, Aljoša, Uroš: Smatramo da se aplikacija, prije svega, izdvojila po onome na šta smo mnogo ponosni, a to je njen humani dio, odnosno mogućnost donacije javnoj kuhinji. Pored toga, aplikaciju izdvaja inovativna upotreba AR tehnologije, koja korisnicima omogućava lakšu i zanimljiviju upotrebu. I prema riječima žirija, prezentacija aplikacije bila je na zavidnom nivou.

Zašto ste se odlučili baš za ovakvu aplikaciju i kakvo je, zapravo, bilo iskustvo rada na njoj?

Nikola, Aljoša, Uroš: Primijetili smo potrebu za jednostavnom turističkom aplikacijom, koja bi svaki grad učinila zanimljivijim i dostupnijim, bez obzira na vaše afinitete. Rad na njoj bio je izazovan. Često smo se susretali sa problemima koji su zahtijevali kreativna i inovativna rješenja, kao i poznavanje različitih oblasti.

Osim vrijednih nagrada, šta još mladim programerima donosi učešće na ovakvim takmičenjima?

Nikola, Aljoša, Uroš: Mnogo iskustva, timski rad, nova poznanstva i motivaciju za dalji razvoj u IT svijetu.

Tu je i odlazak na OFFF konferenciju u Barselonu. Kakvi su utisci?

Nikola, Aljoša, Uroš: Prisustvo na prestižnoj OFFF konferenciji u Barseloni za nas je bilo nevjerovatno iskustvo – i edukativno, i inspirativno. Imali smo priliku da učimo od

vrhunskih stručnjaka iz oblasti dizajna i saznamo koliko je dizajn važan u razvoju modernih i privlačnih aplikacija.

Pored znanja, stekli smo i nova prijateljstva, uspomene i vrijedne uvide koje ćemo sigurno primjenjivati u budućnosti, dok smo slobodno vrijeme iskoristili da istražimo Barselonu – grad prepun kulture, ljepote i zanimljivih atrakcija.

Zahvalni smo m:tel-u što nam je omogućio ovo putovanje, koje nas je zaista obogatilo, donijelo nam mnoga iskustva, inspiraciju i uspomene koje ćemo dugo pamtit.

Imate priliku da i iduće godine učestvujete na App izazovu. Razmišljate li možda o tome i zašto biste ovo takmičenje preporučili drugim učenicima?

Nikola, Aljoša, Uroš: Naravno! Takmičenje je odlična prilika za učenje oblasti koje nisu predviđene školskim planom i programom. Svijet programiranja mijenja se svaki dan, tako da je ovo odlična prilika da ostanete u toku sa novim trendovima u IT svijetu. Ukoliko volite programiranje i spremni ste žrtvovati svoje slobodno vrijeme da kreirate nešto novo, ovo takmičenje je definitivno za vas.

Šta vas inspiriše i kakvi su vam ciljevi u svijetu programiranja?

Nikola, Aljoša, Uroš: Inspiriše nas mogućnost da stvaramo nešto novo što će olakšati život ne samo nama, nego i društvu u cjelini, jer prava inovacija je ona koja koristi svima. Cilj nam je da jednog dana radimo na velikim projektima korisnim za čovječanstvo.

Inače, ovaj konkurs, odnosno App takmičenje, i ove godine nastavlja da okuplja mlade programere, s obzirom na to da novi ciklus takmičenja počinje u oktobru.

STONOTENISKI KLUB „BANJA LUKA“

Na mapu svojih uspjeha nedavno je upisao i organizaciju prvog Međunarodnog prvenstva u stonom tenisu za mlađe kategorije „BL TROPHY“

RAZGOVARALA:
JELENA PRALICA

Stonoteniski klub „Banja Luka“ niže uspjehe na državnom nivou u svim uzrasnim kategorijama. Članovi ovog kluba su 13 puta bili osvajači Kupa RS (sedam zaredom), kao i viceprvaci Premier lige u sezoni 2022/2023.

Na mapu svojih uspješnosti u ovom klubu nedavno su upisali i organizaciju prvog Međunarodnog prvenstva u stonom tenisu za mlađe kategorije. Turnir pod nazivom „BL TROPHY“ (Banja Luka trofej 2025) okupio je 328 takmičara iz BiH, Srbije, Austrije, Njemačke i Mađarske, a organizaciju ovog događaj podržala je i kompanija m:tel.

Među uspješnim pojedincima koji su u ovom klubu savladali prve stonoteniske korake su i Nikša Marić i Jakov Golac. Osvajali su medalje na značajnim takmičenjima te se najsajnijim okitili na državnim prvenstvima. Talenta, upornosti i planova ovim mladim bh. reprezentativcima ne nedostaje, baš kao ni Zoranu Đukiću, direktoru turnira „BL TROPHY“, a oni su za m:agazin podijelili više detalja o svom klubu, ali i razvoju stonog tenisa, kao olimpijskog sporta, na ovim prostorima.

Kako si se zainteresovao za stoni tenis i čime te taj sport privukao?

Marić: U svojim počecima sam na kuhinjskom stolu u kući sa tatom i djedom igrao stoni tenis. Nakon nekog vremena pitao sam tatu da treniram ovaj sport i to je bila jedna od najboljih odluka mog života, jer ovo je sport koji je mene naprosto oduševio svojom ljepotom. Treniram ga već četiri godine i ne planiram da prestanem.

Golac: Stoni tenis počeo sam da treniram jer mi je kao sport bio veoma zanimljiv, pogotovo kada sam gledao profesionalce kako igraju.

Tvoji najveći uspjesi do sada – koje bi medalje ili priznanja izdvojio?

Marić: Za mene je svaki uspjeh najveći, osjećaj kada se osvoji bilo koja medalja na takmičenju je naprosto jedinstven, ali kada bih morao da izdvojim neke od najvećih, to bi sigurno bila bronzana medalja na evropskom prvenstvu i, naravno, prva mjesta na državnim prvenstvima. Takođe, možda i najdraža od svih bila je moja prva zlatna medalja. Još jedan veliki uspjeh je to što sam član reprezentacije BiH i ponosim se time.

Golac: Moj najveći uspjeh je grupno prvo mjesto na državnom prvenstvu i to što sam nakon dvije godine treniranja bio pozvan da igram za reprezentaciju.

Nakon godina treniranja, zašto bi preporučio drugima, naročito djeci i mladima, da se bave ovim sportom?

Marić: Ovaj sport je jedinstven i osjećaj kada se prvi put prebaci loptica preko mreže je stvarno nezamjenjiv. Za sve u životu postoji prvi put i zato stvarno mislim da bi ostali trebalo da probaju ovaj sport. Takođe, ovaj sport je veoma zabavan.

Golac: Stoni tenis bih preporučio zato što je veoma zanimljiv, dinamičan, pogotovo za početnike, i jer nam poboljšava koncentraciju i disciplinu. Isto tako, ovaj sport ne podržava loše i neprimjereno ponašanje.

Kakve sportske uspjehe u budućnosti priželjkujete?

Marić: Nadam se da sljedeće sezone mogu da osvojim prvo mjesto u kategoriji kadeta. Naravno, biće teško, ali uz dosta treninga i posvećenosti sve je moguće.

Golac: U budućnosti moja želja je da osvojim Olimpijadu i da postanem poznata ličnost u svijetu stonog tenisa.

Koliko je stoni tenis, generalno, popularan kod nas, a koliko među mlađim generacijama?

Đukić: Internacionalna stonoteniska federacija (ITTF: International Table Tennis Federation) okuplja 222 asocijacije, što je pokazatelj koliko je ovaj sport zapravo popularan. Stoni tenis se igra i na Olimpijskim i Paraolimpijskim igrama i te mečeve prati višemilionska publika širom svijeta.

Stoni tenis kod nas jeste veoma popularan kao vid rekreacije te postoji značajno razvijena rekreativna zajednica. Ipak, kao takmičarski sport još nije dostigao nivo razvijenosti kao što je to slučaj u svijetu. Dodatni izazov predstavlja činjenica da je ovo veoma zahtjevan sport, sa mnogo različitih elemenata igre, te su često potrebne godine intenzivnog treniranja kako bi dijete dostiglo osnovni takmičarski nivo, za razliku od nekih drugih sportova.

Nedavno ste organizovali prvo Međunarodno prvenstvo u BiH za mlađe kategorije, turnir koji je okupio više od 300 igrača. Šta je zapravo cilj te sportske manifestacije?

Đukić: Sa sportskog aspekta, organizacija Međunarodnog prvenstva u stonom tenisu za mlađe kategorije „BL TROPHY“ značajno doprinosi razvoju stonog tenisa u Banjaluci kroz povezivanje lokalnih sa respektabilnim evropskim klubovima. Možda se i najveći značaj organizacije ovoga prvenstva ogleda u tome što su lokalni igrači dobili priliku da se takmiče na međunarodnoj sceni protiv već afirmisanih protivnika iz svojih uzrasnih kategorija, i to uz relativno niske troškove učešća, čime su stekli dragocjeno iskustvo neophodno za dalji razvoj svoje igračke karijere.

Kompanija m:tel podržala je turnir „Banja Luka trofej 2025“. Koliko vam znači njihova, ali i podrška drugih društveno odgovornih kompanija i kolektiva?

Đukić: Prije svega, zahvaljujemo kompaniji m:tel na podršci i razumijevanju značaja ovog turnira, koji predstavlja važan korak u razvoju mladih sportista. Podrška m:tel-a, kao i drugih društveno odgovornih kompanija, zaista mnogo znači, jer bez nje organizacija ovakvih turnira ne bi bila moguća. Iskreno se nadamo da će i u budućnosti i drugi slijediti m:tel-ov primjer i na taj način dati svoj doprinos razvoju ovog olimpijskog sporta.

PREPORUKE

PIŠE:
TANJA JURIĆ

KNJIGA

„Dejzi Hejts“

– Džesa Hejstings

Nastavak najromantičnijeg TikTok fenomena!

Dejzi Hejts oduvijek je željela normalan život, ali to nije moguće za nasljednicu najozloglašene londonske kriminalne imperije. Još otkako su im prije 12 godina ubili roditelje, Dejzi odrasta pod budnim okom svog brata Džulijana, koji je vođa kriminalne organizacije. Dejzin život je komplikovan, a sve postaje još gore kad se zaljubi u Kristijana Hemsu, lijepog i emotivno uzdržanog momka, s kojim se viđa posljednjih nekoliko mjeseci, a koji je također jedan od malobrojnih muškaraca u Londonu koji ne polaže račune Džulijanu. Ni Kristijanov život nije lak, budući da je zaljubljen u djevojku svog najboljeg druga. Rado koristi Dejzi kako bi zavarao trag i sakrio kome je zaista privržen, sve dok i ona ne počne da mu se uvlači pod kožu.

Dok njihova romansa prerasta u nešto što niko nije očekivao, Dejzi, Kristijan i Džulijan moraju da se pomire sa činjenicom da sve u životu ima svoju cijenu. Jer ono najvrednije u životu mora da se plati krvlju!

MUZIKA

Damiano David

Nakon što je Damiano David, jedan od članova italijanske grupe „Måneskin“, odlučio da zaplovi u solo muzičke vode – fanovi su imali podijeljena mišljenja. Međutim, podržavali njegovu odluku ili ne, Damiano David je u prethodnih nekoliko mjeseci odlučno koračao solo koracima, a rezultat njegovog truda je i prvi album koji je objavio kao samostalan muzičar – „Funny Little Fears“. Postepeno objavljujući pjesme koje se nalaze na njemu, italijanski pjevač ga je konačno predstavio u punom sjaju 16. maja 2025. godine. Kombinujući indie i pop melodije, ovaj album donosi pjesme koje ste vjerovatno već čuli, a da toga možda niste ni svjesni.

Album „Funny Little Fears“ donosi 14 numera, od kojih su dvije kolaboracije (Suki Voterhaus i d4vd). Sve pjesme moguće je preslušati i to na gotovo svim platformama za slušanje muzike.

SERIJA

„And Just Like That...”

MAX

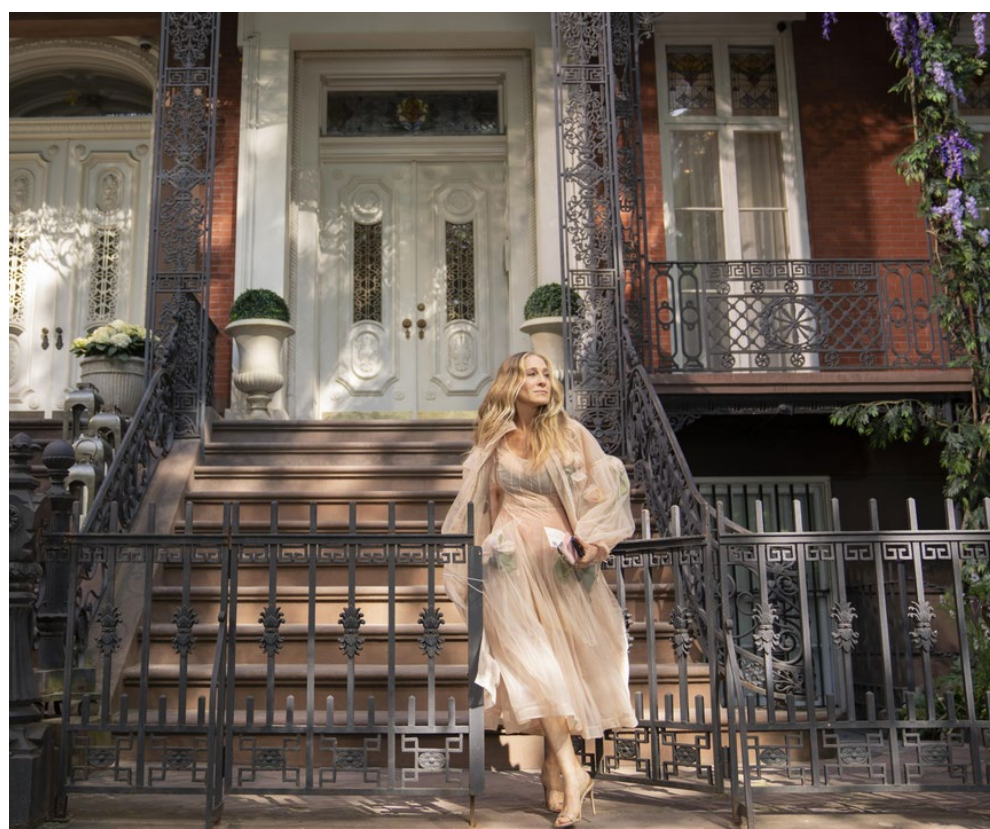
Treća sezona serije „I tek tako“ (And Just Like That...) premijerno je prikazana na Max striming platformi 30. maja.

Treća sezona imaće 12 epizoda, a prati Keri, Mirandu, Šarlot, Simu i Lisu kako se nose sa komplikovanom stvarnošću života, ljubavi i prijateljstva u svojim pedesetim godinama u Njujorku.

U finalu druge sezone, emitovane u avgustu 2023. godine, vidjeli smo kako se Keri odvažila za promjene u svom životu. Odlučila je da napustiti svoj legendarni stan na Aper Ist Sajdu, a uslijedio je i oproštaj od Aidana, koji ju je zamolio da ga pričeka pet godina, jer ne želi da bude odvojen od svoje djece. I dok je kraj druge sezone za Keri donio oproštaje, za Mirandu i Šarlot je donio nove poslovne početke.

U seriji glume Sara Džesika Parker, Sintija Nikson, Kristin Dejvis, Sarita Čaudri, Nikol Eri Parker, Džon Korbet i mnogi drugi.

Prve dvije sezone dostupne su odmah na Max striming usluzi.

APLIKACIJA

Nibble

– Aplikacija za učenje on the go

Nibble je aplikacija za sve nas koji konstantno žurimo, ali ipak želimo da ugrabimo nekoliko trenutaka i iskoristimo ih pametno. Kroz desetominutne lekcije, sa interaktivnim elementima i kvizovima, ova aplikacija omogućava da proširimo znanje, a da pri tome ne opterećujemo svoj dnevni raspored. Učiti se može i uz jutarnju kafu, tokom pauze za ručak ili pred spavanje. Svaki put kada obično posegnemo za telefonom samo da bismo skrolovali, sada možemo kliknuti na Nibble i započeti kratku, ali korisnu lekciju.

Jedna od najprivlačnijih karakteristika ove aplikacije je raznolikost tema koje pokriva. Nibble vam nudi mogućnost da savladate osnove umjetnosti, matematike, logike, statistike, filozofije, pa čak i biologije i finansija.

POSLOVNI
KORISNICI

M:TEL BIZ – TARIFE KOJE PRATE TVOJ POSLOVNI RITAM

PIŠE:
IVA ĐUDUROVIĆ

U današnjem ubrzanom poslovnom okruženju, komunikacija bi trebalo da bude jednostavna, dostupna i prilagođena vašim potrebama. Zato m:tel donosi nove BIZ tarife, kreirane da budu fleksibilne, pouzdane i spremne da odgovore na sve izazove savremenog poslovanja – bez skrivenih troškova i nepotrebnih komplikacija.

Šta možete očekivati od m:tel BIZ tarifa?

Prvenstveno neograničenu komunikaciju unutar poslovne grupe u m:tel mreži, što znači da zaposleni mogu razgovarati besplatno, čime se istovremeno smanjuju troškovi i povećava efikasnost tima. Uz to, u određenim paketima dobijate veće količine mobilnog interneta, minuta i poruka, čime je omogućena produktivnija svakodnevna komunikacija. Pokriće koje obuhvata BiH i region Zapadnog Balkana garantuje stabilnu vezu i pristupačne troškove, bilo da radite iz kancelarije ili ste na putu.

Fleksibilnost je ključ ovih tarifa, jer vam omogućavaju da odaberete mjesečni paket prema cijeni ili prema elementima koje želite da uključite, čineći ih idealnim za različite poslovne potrebe. Čak i kada potrošite svoj bonus, internet možete nastaviti da koristite u BiH i regionu uz brzinu do 128 Kb/s, bez dodatnih troškova.

A ukoliko vam zatrebaju dodatni resursi, **m:tel BIZ dodaci** omogućavaju vam da lako proširite količinu interneta ili minuta, bilo za domaće ili međunarodne pozive, uvijek prilagođavajući paket vašim potrebama. BIZ Net roming odlične su tarifne opcije, gdje za iznos od 15,00 ili 25,00 KM dobijete dodatna 2 GB mobilnog interneta, bilo da se nalazite u Italiji, Turskoj, Švajcarskoj, Grčkoj ili Njemačkoj.

m:tel BIZ tarife osmišljene su da podrže rast i razvoj vašeg poslovanja pružajući pouzdanu i efikasnu komunikaciju. Bez obzira na to da li ste novi korisnik ili ste već dio m:tel porodice, ove tarife omogućavaju vam da prilagodite usluge i tako unaprijedite poslovne rezultate.

Za više informacija i savjete posjetite stranicu **mtel.ba** ili pozovite korisničku podršku na broj **0800 50 300**.

POSLOVNI
KORISNICI

m:tel

NAJBOLJA
mreža u BiH

NOVE BIZ TARIFE ZA JOŠ USPJEŠNIJE POSLOVANJE!

Unaprijedite vaše poslovanje uz nove BIZ tarifne modele i sjajne bonuse koji vam donose mnogo više neta, SMS poruka i razgovora prema fiksnim i mobilnim mrežama u BiH, kao i mrežama regiona Zapadnog Balkana.

Po svjetski priznatim mjerenjima kvaliteta mreže, od strane kompanije NetCheck m:tel je ponovo najbolja mreža u BiH.

m:tel

imate prijatelje!